

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2018

VIII. volební období

Návrh poslanců

**Ondřeje Profanta, Barbory Kořanové, Vojtěcha Munzara,
Radima Fialy, Martina Jiráňka a dalších**

na vydání

zákona

kterým se mění některé zákony v oblasti zakládání obchodních společností

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o živnostenském podnikání

Čl. I

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 119/2002 Sb., zákona č. 174/2002 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 130/2003 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 224/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 695/2004 Sb., zákona č. 58/2005 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 358/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 131/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 191/2006 Sb., zákona č. 212/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 160/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 145/2010 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 234/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákona č. 309/2013 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 140/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 267/2015 Sb., zákona č. 88/2016 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 64/2017 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 111/2018 Sb. a zákona č. 171/2018 Sb. se mění takto:

1. V § 17 odst. 5 písm. c) se slova „u živnosti volné obor činnosti,” zrušují.
2. V § 45 odst. 4 se věty druhá a třetí zrušují.
3. V § 60 se doplňuje odstavec 17, který zní:

“(17) Zápis vzniku živnostenského oprávnění právnické osoby do živnostenského rejstříku lze provést též elektronickým přímým zápisem, je-li prováděn elektronický přímý zápis právnické osoby podle jiného zákona.”.

4. V § 62 odst. 1 písm. v) se slova „s výjimkou neoznámení změny oboru činnosti u živnosti volné,” zrušují.

Čl. II Přechodné ustanovení

Pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 455/1991 Sb., ve znění účinném po nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

Čl. III

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 72/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 404/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 167/2013 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 335/2014 Sb., zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 161/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 368/2016 Sb., zákona č. 296/2017, zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 a zákona č. 182/2018 Sb. se mění takto:

1. V § 1 na konci písmene c) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem.“.
2. V § 2 se doplňuje odstavec 11, který zní:

„(11) Poplatníkem poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem je osoba, která zápis provádí.“.
3. V § 3 odstavci 6 se za slova „provedený notářem“ vkládají slova: „nebo elektronickým přímým zápisem“.
4. V § 4 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Jde-li o poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem, vzniká poplatková povinnost okamžikem odeslání bezvadně vyplněného formuláře.“.
5. V § 5 se za slova „provedený notářem“ vkládají slova: „nebo elektronickým přímým zápisem“.
6. V § 9 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) Není-li zaplacen poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku prostřednictvím elektronického přímého zápisu, zápis nebude proveden.“.
7. V § 11 se doplňuje odstavec 11, který zní:

„(11) Od poplatku se dále osvobozuje zápis změny výše vkladu každého společníka společnosti s ručením omezeným, je-li návrh na tento zápis podán do 1 měsíce od vzniku společnosti.”.

8. Na konci přílohy se doplňuje položka 41, která včetně nadpisu zní:

„Poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem

Položka 41

Za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem 500 Kč”.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. IV

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 259/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 90/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 193/2018 Sb., zákona č. 286/2018 Sb. a zákona č. 307/2018 Sb. se mění takto:

1. V § 8 odst. 2 na konci písmene i) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:

„j) související s ohlášením živnosti volné při provádění elektronického přímého zápisu společnosti s ručením omezeným.”.
2. V položce 24 přílohy písmeno a) zní: „a) Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání 500 Kč”
3. V položce 24 přílohy v části „Předmětem poplatku není” se bod 4 zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech

Čl. V

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění zákona č. 458/2016 Sb. se mění takto:

1. V § 6 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Za podmínek stanovených zvláštním zákonem může být právní jednání týkající se založení společnosti s ručením omezeným uskutečněno prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu.“.

2. V § 8 odstavcích 1 a 2 se za slovo „listiny“ vkládá text „; to neplatí, je-li společnost zakládána prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu. Změna zakladatelského právního jednání je v takovém případě možná projevem vůle ve formě veřejné listiny nebo přísnější“.

3. V § 148 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Povinnost splacení na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 % před podáním návrhu na zápis společnosti se nevztahuje na společnost s ručením omezeným, jejíž základní kapitál nepřevyšuje částku 200 000 Kč.“.

4. V § 150 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Vkladové povinnosti je zproštěn společník společnosti s ručením omezeným, jde-li o společnost, jejíž základní kapitál nepřesahuje 5 000 Kč.“.

5. Vkládá se nový § 774a, který zní:

„§ 774a

Pro potřeby tohoto zákona se veřejnou listinou rozumí též výstup z aplikace elektronického přímého zápisu.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů

Čl. VI

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 368/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 Sb. a zákona č. 287/2018 Sb. se mění takto:

1. V § 92 se za odstavec 1 vkládá odstavec 2, který zní:

„(2) O zápise se nevydává rozhodnutí, byl-li zápis proveden prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu.”.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

2. V § 102 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) O provedení elektronického přímého zápisu budou oprávněné osoby neprodleně vyzooměny elektronickým způsobem.”.

3. Vkládá se část třetí, která včetně nadpisu zní:

“Část třetí
Elektronický přímý zápis

§ 107a

Osoba oprávněná k podání návrhu na zápis může za podmínek stanovených tímto zákonem provést zápis prostřednictvím aplikace pro elektronický přímý zápis (dále jen „aplikace“). Aplikaci provozuje Ministerstvo spravedlnosti.

§ 107b

Prostřednictvím aplikace lze zapsat pouze společnost s ručením omezeným založenou vzorovou společenskou smlouvou, kdy zakladatelé projeví souhlas se smlouvou elektronicky, prostřednictvím aplikace. Obsah vzorových společenských smluv určí ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

§ 107c

(1) Zápis prostřednictvím aplikace je možný, pouze pokud zapisující osoba uvede všechny zákonem požadované náležitosti, vloží všechny zákonem požadované přílohy a pokud byl uhrazen soudní poplatek.

(2) Prostřednictvím aplikace lze provést pouze zápis společnosti s ručením omezeným a zápisy bezprostředně související.

(3) Návrh na zápis prostřednictvím aplikace musí být podepsán způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo musí být jiným způsobem zjiitelná identita konkrétních fyzických osob, které zápis provádějí. Totéž platí i pro projev souhlasu se zakladatelským právním jednáním.

(4) Nejsou-li splněny podmínky pro zápis prostřednictvím aplikace, zápis do veřejného rejstříku se neprovede; to nebrání podání návrhu na zápis jinou formou.

§ 107d

(1) Aplikace elektronického přímého zápisu na základě již vyplněných údajů automaticky vyplní další požadované údaje, lze-li je zjistit z veřejně přístupných registrů, evidencí, seznamů nebo rejstříků spravovaných veřejnou správou.

(2) Je-li zjistitelná identita konkrétních fyzických osob, které k aplikaci přistupují, aplikace na základě již vyplněných údajů automaticky vyplní další požadované údaje týkající se těchto osob, lze-li je zjistit z informačních systémů veřejné správy.

§ 107e

(1) Provedení zápisu nebude umožněno, je-li na základě automatizovaného posouzení s využitím informací z informačních systémů veřejné správy zjištěna nesprávnost či nezákonnost uváděných či zapisovaných údajů, nebo takové posouzení není možné provést s dostatečnou mírou jistoty.

(2) Provedení zápisu nebude umožněno, je-li navrhovaná obchodní firma společnosti shodná s jinou již existující obchodní firmou, anebo je-li navrhovaná obchodní firma na základě automatizovaného posouzení vyhodnocena tak, že by mohla být v rozporu se zákonem.

(3) Neprovedení zápisu na základě výsledku automatizovaného posouzení samo o sobě nebrání zápisu jinou formou.

§ 107f

Současně s provedením zápisu společnosti s ručením omezeným lze provést zápis vzniku živnostenského oprávnění pro tuto společnost do živnostenského rejstříku. V takovém případě vzniká živnostenské oprávnění okamžikem vzniku společnosti s ručením omezeným.

§ 107g

Po provedení zápisu prostřednictvím aplikace zašle rejstříkový soud účastníkům výpis z veřejného rejstříku obsahujícího tento zápis. Výpis zašle rejstříkový soud také osobám, které se zapisují podle jiného zákona v rámci zápisu zapsané osoby. Výpis musí být odeslán do 3 pracovních dnů od provedení zápisu.

§ 107h

V případě obrany proti elektronickému přímému zápisu se použije obdobně ustanovení § 101.

§ 107i

Předpokládá-li tento nebo jiný zákon zápis určité skutečnosti soudem, rozumí se tím také elektronický přímý zápis.“.

Dosavadní Části třetí až šestá se označují jako Části čtvrtá až sedmá.

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem desátého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

1. Stručné shrnutí návrhu

Tento návrh zákona si klade za cíl **umožnit stát se živnostníkem nebo založit společnost s ručením omezeným (dále jen „společnost“)** jednoduše z domova přes internet, a to do 24 hodin, s celkovými náklady ve výši 500 Kč a možností úhrady poplatku platební kartou. Navrhovatelé věří, že podnikání má být jednoduché. Podnikatelé se mají věnovat ekonomické činnosti a nemarnit čas na úřadech. Digitalizace startu podnikání odstraní jak byrokracii, tak i časové a finanční transakční náklady, které začínající podnikatelé musí řešit. Zároveň umožní zvýšit produktivitu veřejné správy pomocí automatizace jednotvárných a opakujících se úkonů, což ušetří nemalé finanční prostředky i státu.

V současné době trvá zřízení volné živnosti týden (5 pracovních dní) a stojí 1.000 Kč. Založení a vznik společnosti je rovněž teoreticky možný do týdne za nejnižší možný náklad okolo 5.000 Kč. V praxi však, pokud podnikatel nevyužije služeb soukromých zprostředkovatelů, trvá založení a vznik společnosti mnohem déle. Rozšířený soukromý byznys se zprostředkováním založení společnosti, jímž si podnikatelé s řešením byrokracie státní správy vypomáhají, i nelichotivá pozice České republiky v žebříčku Světové banky (Tabulka č. 2), dokládá, že Česká republika je v digitalizaci startu podnikání výrazně pozadu za státy, jako je Velká Británie nebo Estonsko. Implementace návrhu pomůže tento deficit dohnat.

Návrh spočívá v propojení již existujících informačních systémů veřejné správy v nové, uživatelsky přívětivé aplikaci, která zautomatizuje mnoho činností dnes prováděných ručně úředníky nebo notáři. Aplikace, kterou s drobnými úpravami stačí pouze napojit na současné systémy, již existuje ve svobodné licenci na stránce <https://urad.pirati.cz>. Může ji tak upravit každý budoucí dodavatel veřejné správy a nehrozí tzv. vendor lock-in efekt. K realizaci stačí pouze zde navržená úprava legislativy.

2. Principy a nezbytnost navrhovaného řešení

Tímto návrhem sledujeme následující principy:

- Zjednodušení a zlevnění vstupu do podnikání
- Zefektivnění procesu na straně státu i uživatele a propojení současných systémů
- Dohánění deficitu ve vztahu k jiným zemím, kde již obdobná úprava funguje

2.1. Zjednodušení a zlevnění vstupu do podnikání

Státem poskytované služby mají být uživatelsky přívětivé. V digitálním prostředí neexistuje otevírací doba, většinu záležitostí lze vyřídit v jakoukoliv denní dobu. Ušetřit lze čas a peníze nejen občanům, ale i úřadům, jejichž chod se zefektivní. Cílem navrhované úpravy je odstranit zbytečnou komplikovanost jak procesu zakládání společností, tak vzniku živnostenského oprávnění. Celkově je cílem zjednodušit komunikaci s úřady, a to nejen ve vztahu občana k úřadu, ale i v rámci úřadu samotného.

Zatímco dnes musí občan na živnostenský úřad (obvykle otevřený v úřední dny, tedy v pondělí a ve středu) a musí čekat pět dní na vyřízení žádosti o vznik živnostenského oprávnění, návrh by tento proces zjednodušil. Občan by již nemusel čekat a ohlášení by bylo zpracováno automaticky.

Třebaže právo podnikat, jsou-li splněny zákonné podmínky, dnes vzniká již dnem ohlášení a výpis z živnostenského rejstříku a přidělené IČO není nezbytnou náležitostí pro zahájení podnikání, je dnešní úprava nedostačující. Podnikatel reálně potřebuje IČO a výpis, aby mohl podnikat, protože zejména se začátkem podnikání je spojeno mnoho administrativních úkonů, např. založení účtu v bance, kde se bez těchto náležitostí fakticky neobejde. Teoretická možnost začít podnikat po ohlášení je dobrá, ale praxe ukazuje, že lidé první podnikatelské kroky podniknou i bez živnostenského oprávnění (např. začnou psát kód aplikace nebo vyvíjet prototyp produktu). Podnikatel reálně podniká administrativní kroky až v době, kdy je to nezbytně nutné. A při těchto krocích se prokazuje právě pomocí IČO a odkazem na zápis v rejstříku. Přitom posoudit, zda byly splněny všeobecné podmínky a zároveň neexistují překážky provozování živnosti, zvládne bez problémů automatický systém.

Založení společnosti dnes vyžaduje několik úkonů na různých místech (notář, banka, živnostenský úřad, vše dvakrát, poté finanční úřad). Návrh tyto úkony v drtivé většině případů zredukuje na jeden jednoduchý, automaticky zpracováváný online úkon. Návrh konkrétně zjednoduší začátek podnikání pro společnosti s volnou živností jako předmětem podnikání a založení živnosti volné (návrh ovšem výhledově počítá i se zjednodušením pro další předměty podnikání a pro ostatní druhy živností). Návrh tak zjednoduší tyto procesy pro vysoké procento dotčených subjektů, neboť společností s volnou živností jako předmětem podnikání je 99 % (Graf č. 4). Z tohoto počtu je 60 % společností, jejichž předmětem podnikání je **pouze volná živnost** (Graf č. 5). Obdobně tomu je i u živnosti volné u podnikatelů obecně. Živnost volná jako druh živnosti mezi živnostmi koncesovanou, řemeslnou a vázanou tvoří většinu (Graf č. 3).

Současný složitý systém zakládání společností vytvořil finanční i časové transakční náklady. Z důvodu vysokých transakčních nákladů a složitosti procesu vzniku společnosti je dnes podstatná část všech společností zakládána přes zprostředkovatele. Zakladatelé se s notáři v takovém případě nikdy tváří v tvář nesetkají, ani s nimi jinak nepřijdou do styku. Notáři prakticky fungují jako stroje na razítka, kdy k nim chodí zástupci zprostředkovatelů a stále se opakuje tentýž vzor společenské smlouvy (i za tyto jednoduché a rutinní úkony je výše odměny notáře tatáž jako u složitějších společenských smluv, a to 2.000 Kč bez DPH, respektive 4.000 Kč bez DPH). Třeba Velká Británie nebo Estonsko využívají vzorů smluv, při jejichž použití stát neúčtuje tak vysoké poplatky (kapitola 2.3.). Podobným směrem jde i tento návrh, kdy aplikace na základě tohoto návrhu vytvořená bude používat jeden standardizovaný vzor.

Zakládání obchodních korporací je tedy složité a časově náročné. Proto zakladatelé často raději zaplatí (navíc ke všem dalším poplatkům) za styk s veřejnou správou soukromníkům, kteří za ně byrokracii „vyběhají“. Data, kolik firem je zakládáno přes prostředníka, nejsou k dispozici, nicméně odhadujeme, že prostředníci mají více než poloviční podíl na celkovém počtu založených společností. Rozšířený soukromý byznys se zprostředkováním založení společností, jímž si podnikatelé při styku s veřejnou správou vypomáhají, ukazuje na uživatelskou nepřívětivost procesů veřejné správy.

Za pomoci elektronického podání a díky automatickému zpracování dat bude zahájení podnikání nejen snazší, ale i levnější o administrativní poplatky. Tím podstatně klesnou celkové náklady na start podnikání. V případě vzniku živnostenského oprávnění fyzické osobě to bude z 1.000 Kč na 500 Kč a v případě vzniku společnosti z přibližně 5.000 – 12.000 Kč za vznik na 500 Kč.

Neustále se zvyšující atraktivita společností volá po dalších krocích směřujících ke zjednodušení zakládání a vzniku těchto společností. Současný trend stoupajícího počtu zakládaných společností je zobrazen v Tabulce č. 1 *Přehledu počtu založených právnických osob v ČR*. Mimo jiné je z této tabulky patrné, že forma společnosti s ručením omezeným je dlouhodobě tou nejrozšířenější (tvoří 97 %) z obchodních korporací založených od roku 2013 do konce března 2018. Je tedy záhodno zjednodušit proces zakládání společností a udělat jej uživatelsky přívětivý ve standardu odpovídajícím možnostem a očekáváním běžným v 21. století.

Zhruba 3,66 milionu lidí podniká s živnostenským oprávněním, přičemž 58 % podnikatelů má ohlášenou živnost volnou. Počet subjektů, které ohlásily volnou živnost jako celek, tedy dohromady všech 80 oborů činnosti živnosti volné, je zhruba 76.000. Protože podnikatelé běžně uvádějí více

oborů, než skutečně vykonávají, případně údaje o oborech neaktualizují, nemá údaj o oboru činnosti žádnou vypovídací hodnotu. Dozorové orgány a zejména pak spotřebitelé se pak mnohem lépe orientují například podle provozovny nebo webových stránek než podle rejstříku. Stát navíc podobné informace v přesnější podobě sbírá na jiných místech (např. finanční úřady). Reálný význam tedy má výčet oborů pouze coby definice rozsahu živnosti volné.

Společně se zjednodušováním procesu zakládání společností a vzniku živnostenského oprávnění jde ruku v ruce zřizování bankovního účtu, oznámení vstupu do podnikání úřadům a další administrativa. Veřejná správa by měla sloužit občanům, být jim přístupná, styk s ní by měl být snadný. Možnost osobního styku s úřady bude zachována. Navrhované řešení stávající možnosti rozšiřuje a přináší uživatelský komfort při současné úspoře nákladů na straně státu (kapitola 6).

2.2. Zefektivnění procesu na straně státu i uživatele a propojení současných systémů.

Systémy jsou dnes nedostatečně propojené, fungují analogově (jinými slovy, i za jednoduchými, rutinními a automatizovatelnými úkoly je člověk) a navíc závisí na spolupráci se soukromými subjekty (banky). To celý proces značně komplikuje a prodlužuje. Například na živnostenském úřadě je třeba úředníkovi nadiktovat požadované informace, které on zadává do formuláře, který posléze tiskne a nechává žadatelem podepisovat. Od roku 2009 je zakladatelům živnosti umožněno podání živnostenskému úřadu online. Děje se tak skrz aplikaci, kterou je nutno stáhnout do počítače, což celý proces znesnadňuje a dělá složitějším. Jednodušší je tak naskenovat vyplněný formulář a poslat jej datovou schránkou. I při online vyplnění a odeslání přes datovou schránku tak úředník formulář manuálně kontroluje a zadává do systému Živnostenského rejstříku jako při osobní schůzce se zakladatelem živnosti.

Schéma č. 1: Současný proces vzniku společnosti

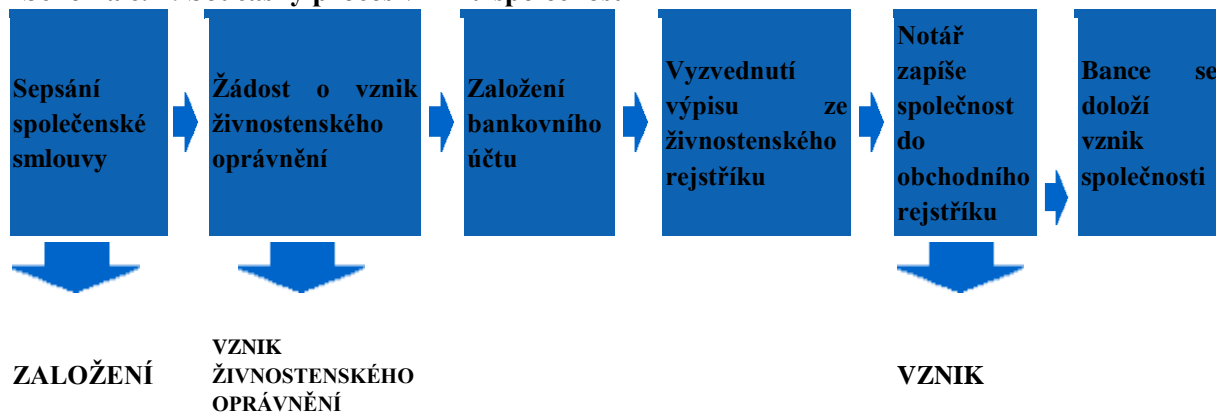

Schéma č. 2: Navrhovaný proces vzniku společnosti

Jak je patrné ze schémat 1 a 2, tento návrh proces založení výrazně zjednoduší. Propojením existujících informačních systémů veřejné správy a zde navrhovaných prostředků je možné nechat po úřadech obíhat data, nikoliv občany.

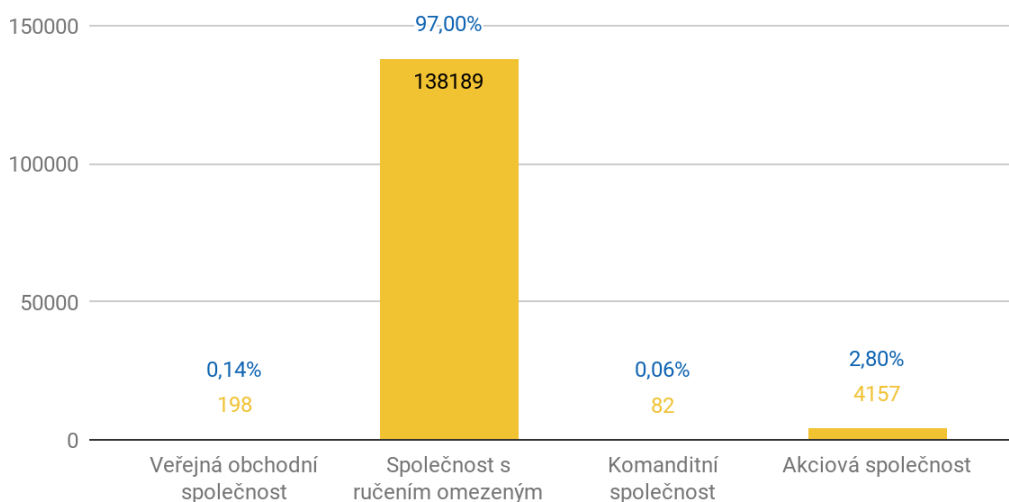
Tabulka č. 1: Přehled počtu založených právnických osob dle právní formy¹

Přehled počtu založených právnických osob v České republice dle jejich právní formy od roku 2013 do dne 12. 3. 2018

Typ právnické osoby	2013	2014	2015	2016	2017	2018 průběžný údaj	– Celkem
Veřejná obchodní společnost	51	33	31	37	35	11	198
Společnost s ručením omezeným	22 236	24 362	26 074	27 915	31 206	6 396	138 189
Komanditní společnost	18	17	8	12	25	2	82
Akciová společnost	630	641	857	898	983	148	4 157

Graf č. 1: Přehled počtu založených právnických osob dle právní formy

Přehled počtu založených právnických osob v České republice dle jejich právní formy od roku 2013 do dne 12. 3. 2018

¹ Odpověď na dotaz č. 3285, březen 2018, autor: Darina Nezkusilová; Parlamentní institut

2.3. Dohánění deficitu ve vztahu k jiným zemím, kde již obdobná úprava funguje

V rámci přehledu Doing Business zpracovávaného Světovou bankou, který od roku 2002 poskytuje objektivní obchodněprávní měřítko kvality podnikání napříč 190 ekonomikami, se Česká republika v kategorii *Zahájení podnikání* v roce 2018 umístila na 81. místě (viz Tabulka č. 2, kde jsou zobrazené i další ekonomiky pro širší mezinárodní srovnání). V roce 2019 spadla ČR až na 115. pozici v založení firmy, respektive na 35. pozici celkově (což bylo zapříčiněno zejména tím, že mnoho zemí začátek podnikání zjednodušilo, a ČR tak přeskočily).² Pro účely bližší komparace byly vybrány země: Estonsko, které je v současné době na 16. místě (viz Tabulka č. 4) a Velká Británie, která je v současné době umístěna na 19. místě (viz Tabulka č. 5).

Tabulka č. 2: Pozice v kategorii Zahájení podnikání v roce 2018³

Země	Pozice země – začátek podnikání	Celková pozice v indexu
Estonsko	12	12
Velká Británie	14	7
Burkina Faso	74	148
Bahrain	75	66
Madagaskar	76	162
Srí Lanka	77	111
Rwanda	78	41
Maďarsko	79	48
Turecko	80	60
Česká republika	81	30

² Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1944, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/en/rankings>

³ Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1944, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2018-06-20]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2018>

Tabulka č. 3: Česká republika⁴

Doing Business – Česká republika					
Začátek podnikání	Pořadí	Počet procesů	Doba (dny)	Náklady (% z příjmu na kapitál)	Minimální výše kapitálu (% z příjmu na kapitál)
2019	115	8	24,5	1	0
2018	81	8	9	1	0
2017	81	8	9	5,7	0
2016	93	8	15	6,7	0
2015	110	9	19	8	0
2014	146	9	19,5	8,2	29,5
2013	140	9	20	8,2	29,7
2012	138	9	20	8,4	30,7
2011	130	9	20	9,3	30,9
2010	113	8	15	9,2	30,5
2009	86	8	15	9,6	31,8
2008	91	10	17	10,6	34,9
2007	74	10	24	8,9	36,8
2006		10	40	9,5	39
2005		10	40	10,8	44,5
2004		10	88	11,7	110

Z Tabulky č. 3 je patrné, že vývoj v České republice začíná stagnovat, respektive se ve vztahu k ostatním zemím zhoršovat, a proto není možné rozporovat potřebu udělat další krok v procesu zjednodušování zakládání společností. Změna podle tohoto návrhu by měla Českou republiku posunout mezi první dvacítku zemí v tomto měřítku, což pozitivně ovlivní i pozici České republiky v agregátním žebříčku Doing Business, která je v současné době 35. (založení firmy je jedním z několika kritérií). Zvýší se tak prestiž ČR pro zahraniční investory, což podpoří ekonomiku a pomůže budovat pověst země otevřené podnikání a inovacím.

⁴ Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1994, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic>

Tabulka č. 4: Estonsko⁵

Doing Business – Estonsko					
Začátek podnikání	Pořadí	Počet procesů	Doba (dny)	Náklady % z příjmu na kapitál	Minimální výše kapitálu (% z příjmu na kapitál)
2019	15	3	3,5	1,1	14,6
2018	12	3	3,5	1,2	16
2017	14	3	3,5	1,2	16,4
2016	15	3	3,5	1,3	17,3
2015	26	4	4,5	1,4	18,6
2014	61	5	6,5	1,5	20,6
2013	47	5	7	1,6	22,1
2012	44	5	7	1,8	24,4
2011	37	5	7	1,9	25,7
2010	37	5	7	1,7	23,2
2009	23	5	7	1,7	23,7
2008	20	5	7	2	28,1
2007	51	6	35	5,1	34,3
2006		6	35	6,2	41,4
2005		6	72	7,5	49,7

Z Tabulky č. 4 i Tabulky č. 5 je patrný proces postupného snižování počtu procedur a doby, za kterou je možné docílit vzniku společnosti, čímž je dosaženo kýženého rankingu.

V Estonsku je možné založit společnost **plně online** na portálu pro registraci společností do obchodního rejstříku na internetové stránce e-obchodního rejstříku⁶. Společenská smlouva se **vyhotovuje na základě vzorové šablony**, která je poskytnuta online. Základní kapitál před samotným vznikem nemusí být splacen, anebo je-li tvořen výhradně peněžitými vklady, existuje možnost základní kapitál splatit bankovním převodem zadaným elektronicky při podávání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku. Společníci v případě nesplacení základního kapitálu ručí za závazky společnosti do výše jejich dosud nesplaceného vkladu do základního kapitálu. To vše je možné díky estonské tzv. **e-rezidenční karty** nebo občanského průkazu některých dalších členských států EU. Tyto identifikační dokumenty musí mít všechny osoby, které se do obchodního rejstříku

⁵ Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1944, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/estonia>

⁶ <http://www.rik.ee/en>

budou zapisovat, a kromě toho také technické vybavení pro elektronickou registraci společnosti (identifikační kartu a čtečku identifikační karty).

Je-li jediná osoba, které se zápis týká, bez dispozice těchto dokumentů, je třeba navštívit notáře. Notář osvědčí průběh zakladatelského právního jednání a podá návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Cena za zápis společnosti pomocí elektronického založení je **190 EUR**. Založení společnosti přes notáře stojí sice **145 EUR**, ale k této částce je nutné přičíst notářské a jiné poplatky. Jejich výše se určí podle výše základního kapitálu společnosti a počtu společníků. **Tyto poplatky společně s cenou založení společnosti přes notáře v součtu převýší částku, za kterou lze získat společnost elektronickou cestou.** Při elektronickém založení lze docílit vzniku společnosti během **několika hodin**, s využitím služeb notáře bývá společnost zapsána do obchodního rejstříku zpravidla za **dva až tři dny**.⁷

Tabulka č. 5: Velká Británie⁸

Doing Business – Velká Británie					
Začátek podnikání	Pořadí	Počet procesů	Doba (dny)	Náklady % z příjmu na kapitál	Minimální výše kapitálu (% z příjmu na kapitál)
2019	19	4	4,5	0	0
2018	14	4	4,5	0	0
2017	16	4	4,5	0,1	0
2016	17	4	4,5	0,1	0
2015	45	6	6	0,3	0
2014	28	6	12	0,3	0
2013	19	6	13	0,7	0
2012	19	6	13	0,7	0
2011	17	6	13	0,7	0
2010	16	6	13	0,7	0
2009	8	6	13	0,8	0
2008	6	6	13	0,8	0
2007	9	6	18	0,7	0
2006		6	18	0,7	0
2005		6	18	0,9	0
2004		6	18	1	0

⁷ Odpověď na dotaz č. 3285, březen 2018, autor: Darina Nezkusilová; Parlamentní institut

⁸ Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1944, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/united-kingdom>

Ve Velké Británii je třeba si před vznikem společnosti zvolit obchodní firmu (tj. název společnosti), zvolit adresu sídla, jmenovat statutární orgán, vydat cenné papíry představující podíl na společnosti a určení společníků. Vyhotovují se dva dokumenty: memorandum o společnosti a společenská smlouva. Memorandum je prohlášení o záměru vytvořit společnost. **Vzory k oběma dokumentům jsou dostupné online.** Dále je možné si zvolit mezi třemi možnostmi odstupňovanými výší poplatků:

- a) Je-li použit **standardizovaný vzor** společenské smlouvy dostupný na webu, může být návrh na zápis do obchodního rejstříku podán online za poplatek **£12** (cca 360 Kč). Takový zápis bývá zpravidla dokončen do **24 hodin**.
- b) Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku lze zaslat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb s využitím formuláře IN01. Tento postup trvá zhruba 8 až 10 dní, je zpoplatněn £40 a platí se šekem.
- c) Poslední možnost spočívá v osobním podání na obchodním rejstříku, s tím, že zápis může být proveden ještě **týž den**, pokud je podání doručeno do 15:00. Poplatek je stanoven ve výši £100⁹.

Podobně jako v Estonsku a ve Velké Británii předpokládá elektronická aplikace dle tohoto návrhu využití vzorové šablony společenské smlouvy. Možnost vzniku během několika hodin bude umožněna díky využití dostupných a v ČR standardních možností autentizace uživatele, které již mají oporu v jiných právních předpisech (OP s čipem, datová schránka, kvalifikovaný certifikát nebo fyzicky potvrdit identitu na pobočce CzechPOINT).

3. Popis a zhodnocení platného právního stavu

3.1. Volná živnost

Živnost volná je živnost opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování živnostenský zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. K získání volné živnosti je třeba splnit všeobecné podmínky, kterými jsou plná svéprávnost a bezúhonnost. V současné době pracuje živnostenský zákon s režimem jedné volné živnosti s povinností podnikatele vymezit předmět podnikání s dostatečnou určitostí a jednoznačností. Proto u ohlášení živnosti volné uvede ohlašovatel obory činností, které bude v rámci svého podnikání vykonávat. Již deset let stačí podnikateli jedno oprávnění k živnosti volné jako celku s určením oborů a nikoli oprávnění ke každému oboru zvlášť, jak tomu bylo dříve.

Oproti dřívější době se již nevydávají ozdobné tiskopisy živnostenských listů. Vydáván je pouze výpis z živnostenského rejstříku, který je možno získat i elektronicky podepsaný na webových stránkách Živnostenského rejstříku¹⁰ ve formátu PDF.

Co do správního poplatku ve výši 1.000 Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání je nerozhodné, zda osoba ohlašující živnost zvolí obor jeden nebo všech osmdesát, jelikož žádá o oprávnění k živnosti volné, nikoli k jednotlivým oborům. Stejně tak na výši poplatku nemá vliv, pokud se osoba žádající o živnostenské oprávnění osobně dostaví na živnostenský úřad vyplnit formulář či ho vyplní z domova prostřednictvím aplikace, kterou lze instalovat do počítače z webových stránek Živnostenského rejstříku.

Rozšíření oborů v rámci živnosti volné je prováděno zdarma, ovšem vyžaduje úřední úkon. Zabere tedy čas podnikatele i úředníka, který žádost o rozšíření oborů musí zpracovat. Je však zcela běžné, že si podnikatelé při ohlášení živnosti „preventivně“ zvolí více oborů včetně těch, co nevykonávají, aby do budoucna již seznam nemuseli rozšiřovat. Standardně se děje, že si občané

⁹ Odpověď na dotaz č. 3285, březen 2018, autor: Darina Nezkusilová; Parlamentní institut

¹⁰ Viz <http://www.rzp.cz>

vyberou i celý balík všech osmdesáti oborů činností. Příčinu faktu, že v současné době počet subjektů, jež má k podnikání určeno všech osmdesát oborů činnosti živnosti volné, je pouze čtyřprocentní, navrhovatelé spatřují v nedostatečné informovanosti veřejnosti o právech a povinnostech z toho vyplývajících. Při ohlášení všech osmdesáti oborů činnosti živnosti volné má ohlašovatel právo podnikat ve všech oborech živnosti volné a povinnosti má ohlašovatel, posléze podnikatel, stejné jako by měl zapsán jiný počet oborů činnosti živnosti volné.

Obory činnosti již dávno nemají žádnou vypovídací hodnotu, a to ani pro statistické účely. Mnohem kvalitnější data lze získat například z údajů na daňových přiznáních. Obory živnosti volné mají smysl pouze co do vymezení živnosti volné vůči živnosti vázané, řemeslné a koncesované. Proto předkladatelé navrhuji dokončit změnu započatou v minulosti, zachovat obory živnosti volné z informativních důvodů (aby se vědělo, jaké obory náleží do živnosti volné), ale všem podnikatelům již při prvním ohlášení umožnit vykonávat jakýkoliv obor činnosti. Ohlašovateli bude k dostatečně určitému a jednoznačnému vymezení předmětu činnosti podnikání stačit uvést „živnost volná“. Změna rozsahu oborů činnosti živnosti volné tak bude zrušena jako agenda, což ušetří čas úředníkům i podnikatelům.

Graf č. 2: Obory živnosti volné

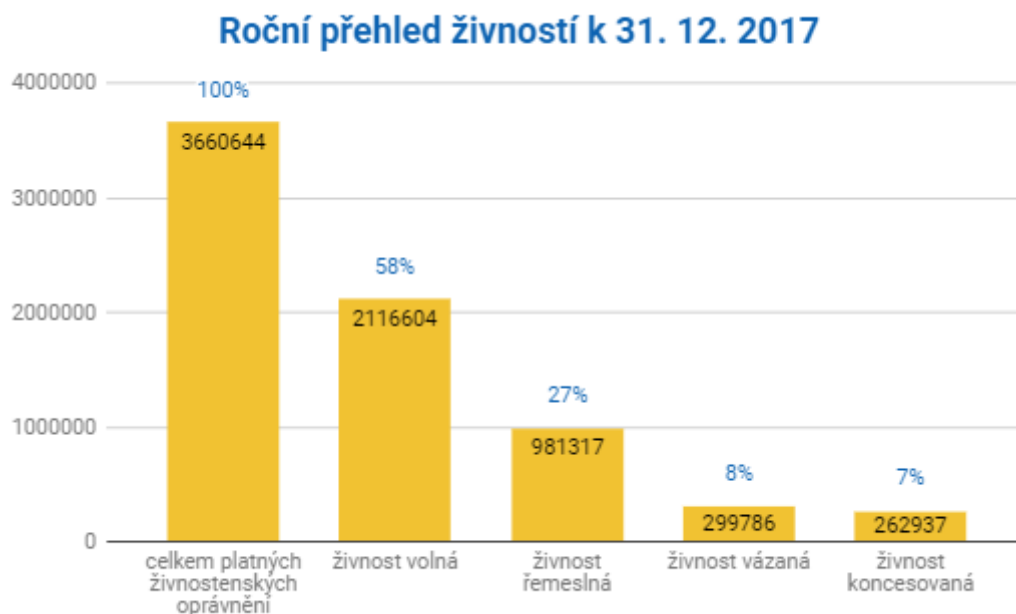
Kromě samotného ověření identity při ohlašování živnosti volné není u fyzických osob podnikatelů nutné doložit žádnou další skutečnost dokumentem s ověřeným podpisem, neboť výpis z rejstříku trestů, jež je informačním systémem veřejné správy, si živnostenský úřad vyžádá sám.

Zakladatel společnosti ohlašující živnost volnou kromě ověření své identity dokládá:

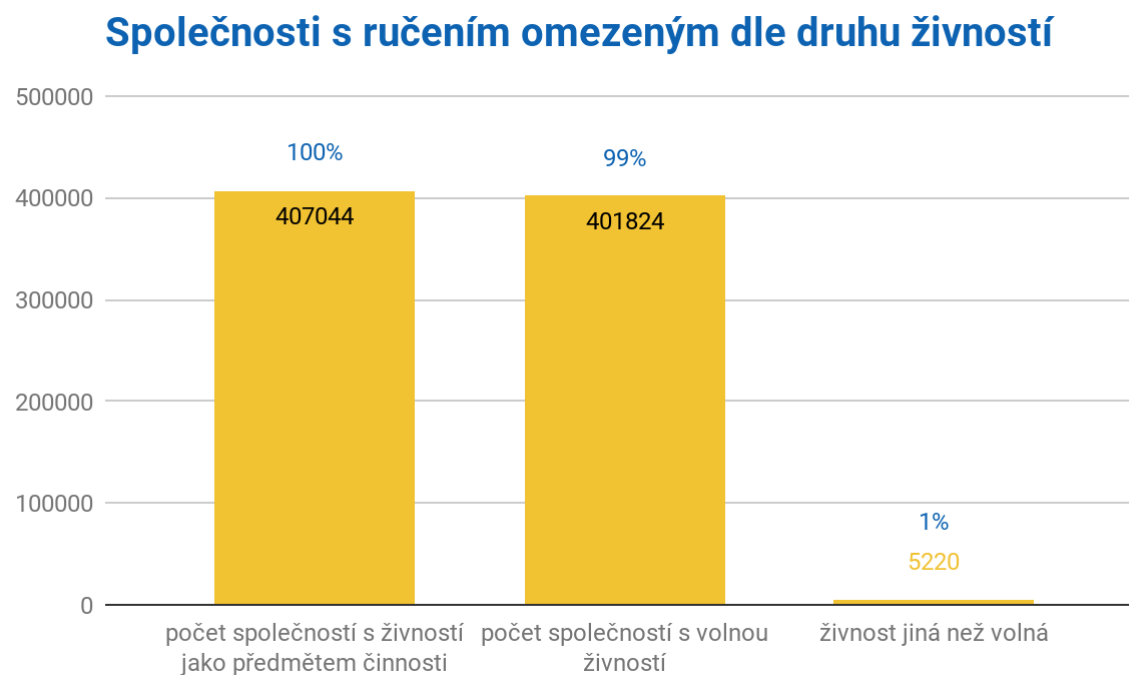
- a) doklad o založení společnosti,
- b) doklad prokazující právní důvod užívání prostor, v nichž bude umístěno sídlo společnosti.

Kopie společenské smlouvy, případně zakladatelské listiny v případě jediného zakladatele (obojí v celém dokumentu jen „společenská smlouva“), slouží jako doklad o založení společnosti. K doložení právního důvodu užívání prostor stačí prohlášení vlastníka nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, kde jsou prostory sídla umístěny, že s umístěním souhlasí. Stejně jako u fyzických osob není vyžadován úředně ověřený podpis. V praxi však žadatelé často dodávají dokument s ověřeným podpisem, protože je vyžadován pro zápis do obchodního rejstříku. Veřejná správa si informaci ohledně souhlasu vlastníka zjišťuje zbytečně dvakrát.

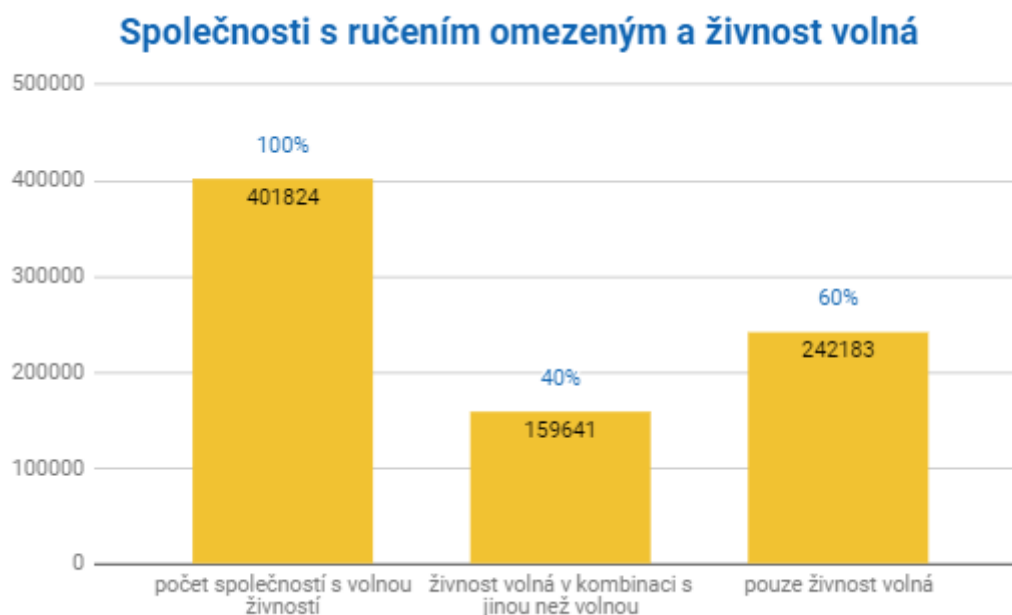
Graf č. 3: Druhy živností

Graf č. 4: Společnosti s ručením omezeným a živnost jako předmět podnikání

Graf č. 5: Společnost s ručením omezeným a živnost volná jako předmět podnikání

Živnostenský úřad má pět dnů na zápis do živnostenského rejstříku. Ačkoli je výpis z živnostenského rejstříku dostupný online, bývá ohlašující osoba požádána, ať se (s ohledem na otevírací dobu živnostenského úřadu¹¹) dostaví za týden pro nezaplatněný¹² první výpis z živnostenského rejstříku. Tento návrh zákona zjednodušuje ohlášení živnosti volné tak, že živnost volná bude žadateli (fyzické i právnické osobě) zapsána prakticky okamžitě po ověření identity (kapitola 3.7), zatímco nyní se čeká 5 pracovních dnů. Návrh ruší agendu oborů živnosti volné a zefektivňuje veřejnou správu. V 58 % současných případů všech živností zapisovaných živnostenským úřadem již nebude třeba fyzického úkonu úředníka (přestože možnost postupovat jako dosud formálně stále zůstane).

3.2. Jiná než volná živnost

Návrh předpokládá zjednodušení zakládání společnosti s předmětem činnosti volnou živností a zjednodušení ohlášení živnosti volné fyzickou osobou. Nezapomíná ani na společnosti, které budou chtít, aby předmětem činnosti byla jiná než volná živnost, a na fyzické osoby, jež budou chtít mít i jinou živnost než volnou.

Má-li proběhnout vznik společnosti či živnostenského oprávnění jedním okamžikem, musí být aplikace, skrze kterou bude takový vznik umožněn, plně automatizovaná. Automatizovaná aplikace nedokáže „překousat“ dokumenty v různých formách. Budou-li dokumenty, které je nutné doložit, ve standardizované formě šablon, se kterými si aplikace sama dokáže poradit, bude umožněn okamžitý vznik společnosti či živnostenského oprávnění pro ještě širší okruh subjektů. V současné době neexistuje dostatek standardizovaných dokumentů, které je třeba ke vzniku společnosti či živnosti doložit. Aplikace však umožní nahrání dokumentů v podobě dle současných norem (např. autorizované konverze), aby je úředník živnostenského úřadu mohl zkontrolovat. Do doby, než budou existovat standardizované dokumenty nebo jiná standardizovaná forma ověření splnění zákonných podmínek, budou založení a vznik společnosti do 24 hodin možné jen v případě, že jejím předmětem

¹¹ Otevírací doba neboli úřední dny je na většině živnostenských úřadů zpravidla pondělí a středa od 8 do 18 hodin.

¹² Poplatek za vydání prvního výpisu z živnostenského rejstříku po provedení zápisu podnikatele do živnostenského rejstříku se nevybírá.

činnosti bude (1) pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor, (2) správa vlastního majetku a (3) živnost volná; a vznik živnostenského oprávnění do 24 hodin bude možný pouze pro ohlášení živnosti volné.

3.3. Založení společnosti s ručením omezeným

Současná právní úprava České republiky rozlišuje okamžik založení a okamžik vzniku společnosti. Společnost je založena společenskou smlouvou. Společenská smlouva vyžaduje formu notářského zápisu, tedy písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, čili formu veřejné listiny. Písemná forma je zachována i pro elektronické dokumenty, umožňují-li zachycení jejich obsahu, určení jednající osoby a jsou-li chráněny proti změnám. K založení společnosti je nutné navštívit notáře a společně sepsat společenskou smlouvu. Za tento úkon je účtována notářem dle notářského tarifu odměna podle tarifní hodnoty ve výši:

- a) 2.000 Kč bez DPH v případě, že společenská smlouva obsahuje pouze povinné náležitosti předepsané občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích, podle kterého má být vkladová povinnost splněna splacením v penězích, a zároveň při splnění podmínky provedení zápisu společnosti do obchodního rejstříku notářem, který sepsal společenskou smlouvu, nebo
- b) 4.000 Kč bez DPH v případě, nejsou-li splněny podmínky bodu a).

Celkem se tedy platí za sepsání „jednoduché“ společenské smlouvy (obsahující pouze náležitosti předepsané zákonem, jak je uvedeno v bodu a) 2.000 Kč bez DPH a v případě „složitější“ formy 4.000 Kč bez DPH. Protože levnější společenská smlouva má jasně stanovený obsah a je zpravidla kratší, tak notáři, případně zprostředkovatelé, běžně používají vzory, do kterých doplní pouze údaje o zakladateli a obchodní firmě. Vzory se však používají i pro „složitější“ verze společenské smlouvy. Časová náročnost tohoto úkonu je minimální. Jediným rozdílem pro zakladatele v případě volby notáře či zprostředkovatele je cena této služby.

Zavedením „jednoduché“ společenské smlouvy, respektive zavedením přímého zápisu společnosti notářem do obchodního rejstříku, byly Českou republikou implementovány požadavky nařízení č. 1303/2013 o Evropských strukturálních fondech. Předběžné podmínky stanovené nařízením byly naplněny. Jednou z těchto předběžných podmínek bylo „provedení zvláštních opatření, o něž se opírá podpora podnikání, zohledňující Small Business Act“.¹³ Jednou z podmínek bylo snížení poplatku za založení společnosti na částku 100 EUR a zkrácení doby potřebné pro založení nového podniku na tři pracovní dny. Myšleno bylo skutečně založení a nikoli vznik společnosti. Tento formální požadavek je v současnosti naplněn, ovšem před zakladatelem je fakticky ještě dlouhá cesta k samotnému vzniku společnosti.¹⁴

Současná verze aplikace na <https://urad.pirati.cz> zvládne jednoduchý vzor společenské smlouvy a některé prvky ze složitějšího vzoru (např. kmenové listy, podíly neodpovídající vkladům, ne však už nepeněžitý vklad apod.). Tento návrh předpokládá, že, stejně jako notář či zprostředkovatel, aplikace umožní do vzorové šablony doplnit povinné údaje vyžadované zákonem (název, sídlo, předmět činnosti, statutární orgán) i některé další údaje. Automatizovaná aplikace umožní úkon, kvůli kterému musí zakladatel v současné chvíli vyhledat prostředníka a za tuto službu draze zaplatit.

¹³ Příloha XI nařízení č. 1303/2013, předběžná podmínka pod č. 3.1.

¹⁴ Sdělení Evropské komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 23. února 2011, KOM(2011) 78 v konečném znění, Přezkum iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu

MURÁR, Mgr. et Mgr. Filip. Kolik stojí založit společnost s ručením omezeným?. EPRAVO.CZ[online]. 24. 11. 2016, [cit. 2018-07-30]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kolik-stoji-zalozit-spolecnost-s-rucenim-omezenym-104072.html?mail>

3.4. Vznik společnosti s ručením omezeným – nejjednodušší způsob

Vznik společnosti je spojen se zápisem do obchodního rejstříku. Před vznikem musí zakladatel navštívit banku a živnostenský úřad a zaplatit další poplatky, které zvyšují cenu založení a vzniku společnosti. V současné době lze zápis provést několika různě drahými způsoby.

Nejjednodušší z nich je za podmínek popsanych v bodu 3.3. písm. a) výše, má-li společenská smlouva pouze zákonné náležitosti, žádný nepeněžitý vklad a provádí-li notář na tomto podkladě přímý zápis do obchodního rejstříku. Před provedením zápisu si notář od zakladatele vyžádá následující dokumenty:

- a) souhlasy osob zapisovaných do obchodního rejstříku se zápisem do tohoto rejstříku spolu s úředně ověřenými podpisy,
- b) písemné prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti nebo její části jednotlivými vkladateli, a to na zvláštní účet u banky spolu s potvrzením banky o složení vkladové povinnosti,
- c) dokument dokládající vznik (respektive okamžik vzniku, který musí nastat nejpozději v den zápisu společnosti) živnostenského nebo jiného oprávnění k činnosti, které má být jako předmět činnosti či podnikání zapsáno do obchodního rejstříku,¹⁵
- d) dokument dokládající právní důvod užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo osoby, jíž se zápis týká,¹⁶ popřípadě písemné prohlášení vlastníka nemovitosti nebo jednotky, kde jsou prostory umístěny, že s umístěním souhlasí, přičemž podpisy na něm musí být úředně ověřeny.

3.4.1. Souhlas se zápisem

S každým úředně ověřeným podpisem vzniká náklad v minimální výši 30 Kč, nemá-li dotýčný kvalifikovaný certifikát, díky kterému může vytvářet kvalifikované elektronické podpisy.¹⁷ Souhlas osob se zápisem do obchodního rejstříku je spojován na jedné listině s čestným prohlášením o splnění podmínky bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona a dále s prohlášením, že u osoby zapisované (člena orgánu obchodní korporace) nenastala překážka provozování živnosti. Tyto souhlasy by bylo možné v nové aplikaci vyslovit formou ověření identity osoby, respektive připojením podpisu této osoby, který umožňuje identifikaci dotýčné osoby.

3.4.2. Banka - doklad o splacení vkladu

V současné době je rejstříkovým soudem, kromě **prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti**, které nevyžaduje úředně ověřený podpis, vyžadován též bankovní doklad o splacení vkladu. Rejstříkový soud, ačkoliv by se měl řídit zásadou: *je dovoleno jen to, co je stanoveno*, si ustanovení § 24 ZOK vykládá extenzivně, když po zakladateli kromě výslovně stanoveného písemného prohlášení správce vkladů o splnění vkladové povinnosti vyžaduje i potvrzení vystavené bankou. Banka, která zakládá podnikatelský účet, je soukromým subjektem, který se řídí principem: *co není zakázáno, je dovoleno*, proto si banka může stanovit **poplatek za vydání dokladu** v takové výši, v jaké jí to tržní prostředí dovolí. Poplatek se pohybuje mezi 0 – 500 Kč bez DPH v závislosti na bance.

Dle současné právní úpravy platí, že není-li stanovena povinnost splatit vklad, není třeba prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti. Navrhovaná úprava počítá s několika

¹⁵ Toto neplatí, je-li informace zjistitelná z informačního systému veřejné správy. V případě živnostenských oprávnění tomu tak v současné době je.

¹⁶ Toto neplatí, je-li informace zjistitelná z informačního systému veřejné správy.

¹⁷ Částka ve výši 30 Kč za ověření právě jednoho podpisu na listině v místech Czech POINT či ve stejné výši podle Notářského tarifu bez DPH.

hranicemi výše základního kapitálu, které budou spojeny s různým rozsahem povinností zakladatele. Pro základní kapitál do výše 5.000 Kč nebude vyžadováno splnění vkladové povinnosti vůbec. V případě základního kapitálu ve výši od 5.001 Kč do 200.000 Kč bude povinnost společníka splnit vkladovou povinnost ve lhůtě určené společenskou smlouvou, nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti, zachována. Změna je v počtu návštěv banky a v přesunutí okamžiku této návštěvy. Jelikož je okamžik založení a vzniku společnosti spojen v jeden, jde zakladatel společnosti do banky až po vzniku. Banka si proto může ihned při zakládání podnikatelského účtu ověřit ve veřejném rejstříku, o jaký subjekt jde a zda skutečně existuje. Banka vydá zakladateli toto potvrzení v elektronické podobě, stejně jako již dnes vydává elektronický výpis z účtu. Tento doklad společně s aplikací vygenerovaným dokumentem „*Prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti*“ zakladatel odešle datovou zprávou příslušnému rejstříkovému soudu. Tento úkon je osvobozen od soudního poplatku v případě, že bude učiněn do 1 měsíce od vzniku společnosti. O těchto možnostech je zakladatel v aplikaci dostatečně, jednoznačně a stručně informován.

Hranice výše základního kapitálu nejsou stanoveny náhodně. Hranice 5.000 Kč je hranicí nepatrné škody ve smyslu trestního práva. Zjednodušeně řečeno jde i o hranici oddělující přestupek a trestný čin. Předpoklad je takový, že do výše 5.000 Kč, jako maximální výše ručení společnosti, nemůže vzniknout ani škoda nikoli nepatrná, a proto lze společnosti se základním kapitálem do 5.000 Kč vyjmout z režimu povinnosti splnění vkladové povinnosti.

Hranice 200.000 Kč je zažitou hranicí, která dříve představovala minimální výši základního kapitálu společnosti. Zároveň společností se základním kapitálem do výše 200.000 Kč je 95,7 % z celkového počtu společností vzniklých od roku 2014. Nová úprava bude mít proto pozitivní dopad na téměř celou populaci dotčených subjektů.

3.4.3. Předmět činnosti

Poplatek je hrazen i v případě získání oprávnění k činnosti, která bude předmětem činnosti či podnikání vznikajícího subjektu. Získání živnostenského oprávnění je zpoplatněno 1.000 Kč, přitom není rozhodné, zda je živnost zakládána osobně na živnostenském úřadě či prostřednictvím elektronického podání, tzv. EPO, skrze aplikaci Živnostenského rejstříku.¹⁸ V případě dokládání jiného než živnostenského podnikatelského oprávnění jsou poplatky velice různé.¹⁹

Při vzniku živnostenského oprávnění je žadateli dána možnost, aby dovolil živnostenskému úřadu spojit se s finančním úřadem (kvůli dani z příjmu právnických osob) a případně s úřadem práce (kvůli ohlášení pracovního místa). Toto je umožněno od vzniku Centrálního registračního místa spolu s Jednotnými registračními formuláři. Jednotnými právě proto, že dokáží spojit tyto úřady skrze vyplnění jednoho formuláře.

Nová aplikace dokáže komunikovat s informačními systémy veřejné správy. Při zakládání společnosti vyplňováním standardizovaného vzoru společenské smlouvy bude dáno na výběr, jaký předmět činnosti bude společnost vykonávat. Možnosti předmětu činnosti budou: (1) pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor, (2) správa vlastního majetku, (3) živnost volná a (4) další živnosti. Stejně tak se automaticky dokáže spojit s finančním úřadem, případně úřadem práce.

Při zvolení živnosti volné bude aplikaci umožněno spojit se přímo s živnostenským rejstříkem jako informačním systémem veřejné správy a tím přímo zapsat živnost volnou do tohoto rejstříku. Bez potřeby lidského zásahu nevznikne potřeba úhrady poplatku za tento úkon. V případě ostatních živností bude třeba kontroly úředníkem, nicméně se podstatně zkrátí doba zpracování.

3.4.4. Souhlas s umístěním sídla

Ve společenské smlouvě nemusí být zapsaná celá adresa sídla. Stačí, že bude uvedena obec, kde je sídlo společnosti umístěno. V případě přemístění sídla v rámci obce nebude třeba změny

¹⁸ <http://www.rzp.cz/elpod.html>

¹⁹ V případě předmětu činnosti: „pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor“ není vyžadováno doložení žádného podnikatelského oprávnění, tudíž poplatek je nulový.

společenské smlouvy, se kterou je spojen soudní poplatek. Ovšem do obchodního rejstříku se informace o adrese sídla zapisuje, mimo jiné z důvodu ochrany osob jednajících se zapsanou osobou. Tato informace se dokládá buď právním titulem²⁰ či souhlasem s umístěním sídla, které je v podstatě čestným prohlášením s úředně ověřeným podpisem.

Informace o sídle je i nadále, pro podnikající subjekty a subjekty, které s nimi jednají, důležitá, neboť se podle této informace stanovuje příslušnost soudu.

3.4.5. Výpis z rejstříku trestů

Dalším dokumentem, který je třeba přiložit k zápisu společnosti do obchodního rejstříku, je výpis z rejstříku trestů. Jelikož informace doložené výpisem z rejstříku trestů jsou informace zjistitelné z informačního systému veřejné správy, není třeba je dokládat, neboť rejstříkový soud si informace zjistí sám. V tomto bodu procesu není potřeba změny a je jen příkladem pro fungování i ostatních informačních systémů veřejné správy. Aplikace zkontroluje výpis automaticky. V případě, že není výpis z rejstříku trestů bez záznamu, respektive aplikace nedokáže bezpečně rozpoznat, že se záznam ve výpisu z rejstříku trestů netýká podnikání, bude společnost nutně založit standardní cestou jako dosud.

3.4.6. Soudní poplatek a notářská odměna

V případě v současné době nejjednoduššího způsobu vstupu do podnikání, tedy přímého zápisu do obchodního rejstříku notářem, je navrhovatel **osvobozen od soudního poplatku. Ovšem** nákladem pro něj zůstává poplatek za zápis do veřejného rejstříku a úhrn úkonů spojených se zápisem dle Notářského tarifu ve výši 300 Kč bez DPH a poplatek za sepsání *notářského zápisu o osvědčení pro zápis do veřejného rejstříku* ve výši 1.000 Kč bez DPH. Nevyplyvají-li skutečnosti zapisované do obchodního rejstříku z již sepsaného notářského zápisu, kterým byla založena společnost (tj. společenské smlouvy), je nutné sepsat takzvaný *notářský zápis o osvědčení*, kterým notář potvrzuje skutečnosti do rejstříku zapisované, jež nevyplyvají ze společenské smlouvy.

3.4.7. Přímý zápis do obchodního rejstříku

Díky notářskému zápisu o osvědčení může notář **přímo zapsat do obchodního rejstříku** bez potřeby kontroly soudního úředníka. Zároveň je díky tomu, že se zápisem není spojen žádný úkon soudního úředníka, umožněno osvobození od soudního poplatku.

Vzorový formulář společenské smlouvy vyplňovaný v aplikaci dovolí jeho uživateli vyplnit veškeré nezbytné informace a vše bude stvrzeno dotčenými osobami prostřednictvím jejich kvalifikovaných elektronických podpisů, které je dostatečně identifikují. Potřeba jakéhokoli *osvědčení pro zápis do obchodního rejstříku* zmizí, neboť všechny informace budou součástí jednoho zakladatelského právního jednání, respektive společenské smlouvy ve formě navržené aplikace. Informace vyplňované v aplikaci nebudou moci být chybné, jelikož budou automaticky vyplňované díky propojení informačních systémů veřejné správy, tak jak je tomu u Portálu občana. Výstup z aplikace díky nezměnitelnosti standardizovaného formuláře bude moci být považován za veřejnou listinu, a proto může být aplikaci umožněn přímý zápis do obchodního rejstříku. Forma veřejné listiny výstupu z formuláře bude pro případ jakýchkoliv pochybností výslovně stanovena zákonem.

3.4.8. Propojení

V případě, že při vzniku živnostenského oprávnění nepotvrdí žadatel o oprávnění kolonku, že se má živnostenský úřad spojit s finančním úřadem anebo úřadem práce, budou další kroky zakladatele společnosti směřovat na tyto úřady. Potvrzení těchto kolonek je v současné době dobrovolné. Nová aplikace se automaticky po odeslání formuláře spojí s finančním úřadem kvůli registraci k dani z příjmu či s úřadem práce kvůli hlášení volného pracovního místa.

²⁰ Tj. například kupní smlouvou, darovací smlouvou či smlouvou nájemní atp.

3.4.9. Banka - doložení vzniku společnosti

Posledním úkonem, který musí zakladatel společnosti učinit, je zajít po zápisu do obchodního rejstříku do banky a doložit vznik společnosti, aby získal dispoziční právo k účtu, tedy právo nakládat s peněžními prostředky.

Nová aplikace spojuje okamžik založení a vzniku společnosti. Nebude možné zajít do banky v mezidobí založení a vzniku. Tato povinnost zůstane pouze pro společnosti se základním kapitálem ve výši 5.001 Kč a vyšším, ovšem na schůzku v bance již přijde zakladatel jako společník vzniklé společnosti, jejíž existence je ověřitelná z veřejně přístupného rejstříku. Nebude třeba žádné další schůzky a banka při založení účtu může dát osobě oprávněné jednat za společnost rovnou dispoziční práva s účtem v jejich plném rozsahu.

V případě, že soudy upustí od zavedené praxe nadbytečného vyžadování dokladu od banky stvrzující splnění vkladové povinnosti, nebude zakladatel muset obchodnímu rejstříku dokládat jiný dokument než prohlášení správce vkladu. V takovém případě bude veškerá administrativa spojená se vznikem společnosti dokončena skutečně pouze odkliknutím odeslání formuláře skrze novou aplikaci po zaplacení soudního poplatku ve výši 500 Kč.

3.4.10. Přezkum návrhu na zápis do obchodního rejstříku

Návrh na zápis, který dojde rejstříkovému soudu, nejde-li o přímý zápis notáře, je podroben přezkumu. Rejstříkový soud zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro vznik určité skutečnosti zápisem do veřejného rejstříku. Předložené listiny zkoumá z formálního hlediska, zda byla dodržena předepsaná forma dokumentů a zda neabsentují úředně ověřené podpisy. Předmětem přezkumu je i kontrola, zda zapisované údaje vyplývají z listin, které jsou k návrhu doloženy, a to bez ohledu na jejich označení; to neplatí pro veřejné listiny, např. notářský zápis. Dále rejstříkový soud zkoumá, zda v obchodním rejstříku není již zapsán název,²¹ se kterým by bylo možno navrhovaný název zaměnit, a zda navrhovaný název není klamavý, tj. zda nevzbuzuje klamný dojem o zapisované osobě, předmětu její činnosti (podnikání), popř. o dalších důležitých skutečnostech, které se jí týkají.²² Soud návrh nezkoumá věcně, pouze přezkoumává splnění výše uvedených formálních náležitostí.

Stejně jako v případě přímého zápisu notářem je výstup zapisující se do obchodního rejstříku veřejnou listinou, a proto nemusí být podroben soudnímu přezkumu. V případě přímého zápisu je kontrola přesunuta na notáře. V případě nové aplikace provedou kontrolu informační systémy veřejné správy, a to především co do osob zapisovaných do obchodního rejstříku a jejich údajů, včetně údajů ohledně vlastnictví prostoru, ve kterém má být umístěno sídlo společnosti, jež budou automaticky předvyplňovány. Co nezvládnou informační systémy veřejné správy, zvládnou algoritmy aplikace. Konkrétně zkontrolují klamavost a zaměnitelnost s jinou již existující obchodní firmou. Aplikace například neumožní odeslání formuláře, dokud bude chybět byť jediný kvalifikovaný elektronický podpis.

3.4.11. Složitý nejjednodušší způsob vzniku společnosti

Výše popsany složitý proces obíhání několika úřadů a podepisování několika dokumentů, ověřování a osvědčování je současným nejjednodušším způsobem založení společnosti, a tudíž i nejlevnější variantou.

²¹ Názvem či jménem je zde myšlen název právnické osoby, tedy obchodní firma.

²² Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, 1. vydání, 2015, s. 337 – 339.

3.5. Vznik společnosti s ručením omezeným - složitější varianty

Složitější varianty se od té nejjednodušší liší tím, jestli společenská smlouva obsahuje pouze zákonem vyžadované skutečnosti či obsahuje další skutečnosti nad rámec vyžadovaný zákonem. Dále je rozdíl ve výši poplatku a ve vyžadovaném rozsahu administrace zakladatele, v závislosti na tom, zda zápis do obchodního rejstříku provádí notář či zakladatel sám bez pomoci notáře nebo jiného subjektu poskytujícího tuto službu. Pokud se zakladatel rozhodne, že využije notářovy služby zápisu společnosti do obchodního rejstříku, ale obsah jeho společenské smlouvy bude složitější, zaplatí soudní poplatek, od něhož již není osvobozen, ve výši 2.700 Kč a odměna notáře za sepsání společenské smlouvy formou notářského zápisu stoupne z 2.000 Kč bez DPH na 4.000 Kč bez DPH.

Další možností pro zakladatele je, že po sepsání společenské smlouvy notářem vyplní zakladatel sám inteligentní formulář na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti a sám ho podá rejstříkovému soudu. Nezáleží, zda ho podá osobně prostřednictvím podatelny rejstříkového soudu či ho pošle datovou zprávou nebo dokonce prostřednictvím poštovních služeb; poplatek zůstává stejný, ve výši 6.000 Kč.

Pokud společenská smlouva obsahuje pouze zákonné náležitosti, je pro zakladatele nevýhodné, aby podával k soudu sám návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku, neboť mu to vyjde o 4.700 Kč draž, než kdyby využil služeb přímého zápisu společnosti do obchodního rejstříku notářem.

V případě, kdy zakladatel společnosti sám podává návrh na zápis společnosti, jejíž společenská smlouva obsahuje pouze zákonné náležitosti, je výše poplatku stejná, jako když využije služby notáře a nechá jím provést zápis společnosti do obchodního rejstříku, jejíž společenská smlouva obsahuje skutečnosti nad rámec vyžadovaný zákonem, tj. 9.230 Kč bez DPH.

V posledním případě, neobsahuje-li společenská smlouva pouze zákonné náležitosti a zápis do obchodního rejstříku neprovádí notář, se zakladatel dostane až na částku 11.230 Kč bez DPH. Výše uvedené možnosti jsou přehledně znázorněny v Tabulce č. 6:

Tabulka č. 6: Náklady vzniku společnosti

Společenská smlouva:	jen zákonné náležitosti	skutečnosti nad rámec vyžadovaný zákonem	jen zákonné náležitosti	skutečnosti nad rámec vyžadovaný zákonem	PŘÍMÝ ELEKTRO - NICKÝ ZÁPIS
Zápis do obchodního rejstříku:	provádí notář		neprovádí notář		
	2000	4000	2000	4000	
Odměna notáře za sepsání společenské smlouvy	(2420 vč. DPH)	(4840 vč. DPH)	(2420 vč. DPH)	(4840 vč. DPH)	0
Ověřené podpisy	počet zapisovaných osob × 30				0
Vydání prohlášení o splacení vkladu bankou	200 – 500 (242 – 605 vč. DPH)				0
Živnostenské oprávnění	1000				0
Odměna notáře za sepsání notářského zápisu o osvědčení pro zápis do veřejného rejstříku	1000 (1210 vč. DPH)		0	0	0
Odměna notáře za zápis do veřejného rejstříku a úhrn úkonů spojených se zápisem	300 (363 vč. DPH)		0	0	0
Soudní poplatek za zápis do veřejného rejstříku	0	2700	6000		500
Celkem (započítán jen jeden podpis)	4.530 Kč 5.265 Kč vč. DPH	9.230 Kč 10.385 Kč vč. DPH	9.230 Kč 9.692 Kč vč. DPH	11.230 Kč 12.112 Kč vč. DPH	500 Kč 500 Kč vč. DPH

3.6. Příklad postupu zakladatele

3.6.1. Poplatky

Uvažujeme-li o jediném zakladateli, bude postup následující:

Zakladatel si domluví schůzku u notáře, schůzku v bance a vyrazí. Notář sepiše společenskou smlouvu; v tomto případě jde o předpřipravený vzor jednoduše notářem doplněný. Zakladatel zaplatí **2.420 Kč vč. DPH**.

S touto smlouvou se staví na živnostenském úřadě v úřední dny, kterými jsou zpravidla pondělí a středa od 8 do 12 a od 13 do 17 hodin a zřídí si živnostenské oprávnění na v budoucnu vznikající subjekt za poplatek **1.000 Kč** a v ideálním případě zaškrtně kolonku finančního úřadu, čímž vznikající subjekt registruje k dani z příjmu právnických osob. Má-li k dispozici společenskou smlouvu, doklad o zaplacení správního poplatku a doklad prokazující právní důvod užívání prostor v elektronické podobě a zároveň má i datovou schránku či disponuje kvalifikovaným elektronickým

podpisem, může si stáhnout aplikaci Živnostenského rejstříku a jednotný registrační formulář vyplnit a odeslat živnostenskému úřadu z domova. Živnostenský úřad má na vyřízení žádosti 5 pracovních dní. Vzhledem k úředním dnům je možné si výpis z živnostenského rejstříku vyzvednout nejdříve za týden.

Dále jde s kopií společenské smlouvy do banky, kde si zřídí účet. V některých případech bude trvat i týden, než dojde k samotnému založení účtu, respektive ke kontrolnímu kolečku uvnitř banky. Při druhé návštěvě banky zaplatí **242 Kč** vč. DPH²³ za vydání potvrzení o složení vkladové povinnosti a částky odpovídající hodnotě vkladu, pro naše účely řekneme **1 Kč**.

V případě, že je sám zakladatel vlastníkem objektu, kde bude umístěno sídlo společnosti, stačí listina se souhlasem s umístěním sídla s prostým podpisem, neboť údaj o vlastnictví je zjištělitelný z dálkového přístupu do katastru nemovitostí, jež je též informačním systémem veřejné správy.

Dále sepiše zakladatel souhlas se zápisem své osoby do obchodního rejstříku a podpis nechá ověřit za **30 Kč** na kontaktním místě Czech POINT nebo u notáře za **36,30 Kč** vč. DPH.

S nabytými dokumenty vyrazí na druhou schůzku k notáři. Notář zkontroluje správnost kompletního podání a účtuje poplatek za zápis do veřejného rejstříku a úhrn úkonů spojených se zápisem ve výši **363 Kč** vč. DPH a poplatek za sepsání notářského zápisu o osvědčení pro zápis do veřejného rejstříku ve výši **1.210 Kč** vč. DPH.

V takovém případě společnost vznikne přinejmenším za týden a bude stát celkem **5.266 Kč** vč. DPH. V nejextrémnějším případě, bude-li předmětem podnikání právě pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor, u kterého není třeba dokládat oprávnění k činnosti, dostaneme se na částku **4.266 Kč** vč. DPH.

3.6.2. Ztracený čas

Každý podnikatel by měl brát v potaz ekonomický zisk, nikoli jen zisk účetní. Náhrada ztraceného času je cena času každého jednotlivce. Čas každého je jinak cenný a odvíjí se od jeho podnikatelské činnosti. V případě zakládání společnosti musí zakladatel počítat s náklady, které se rovnají ušlému zisku spojenému s časem nutným pro zakládání společnosti. Z našeho pohledu však jde o zbytečně vyloženou energii a finanční prostředky.

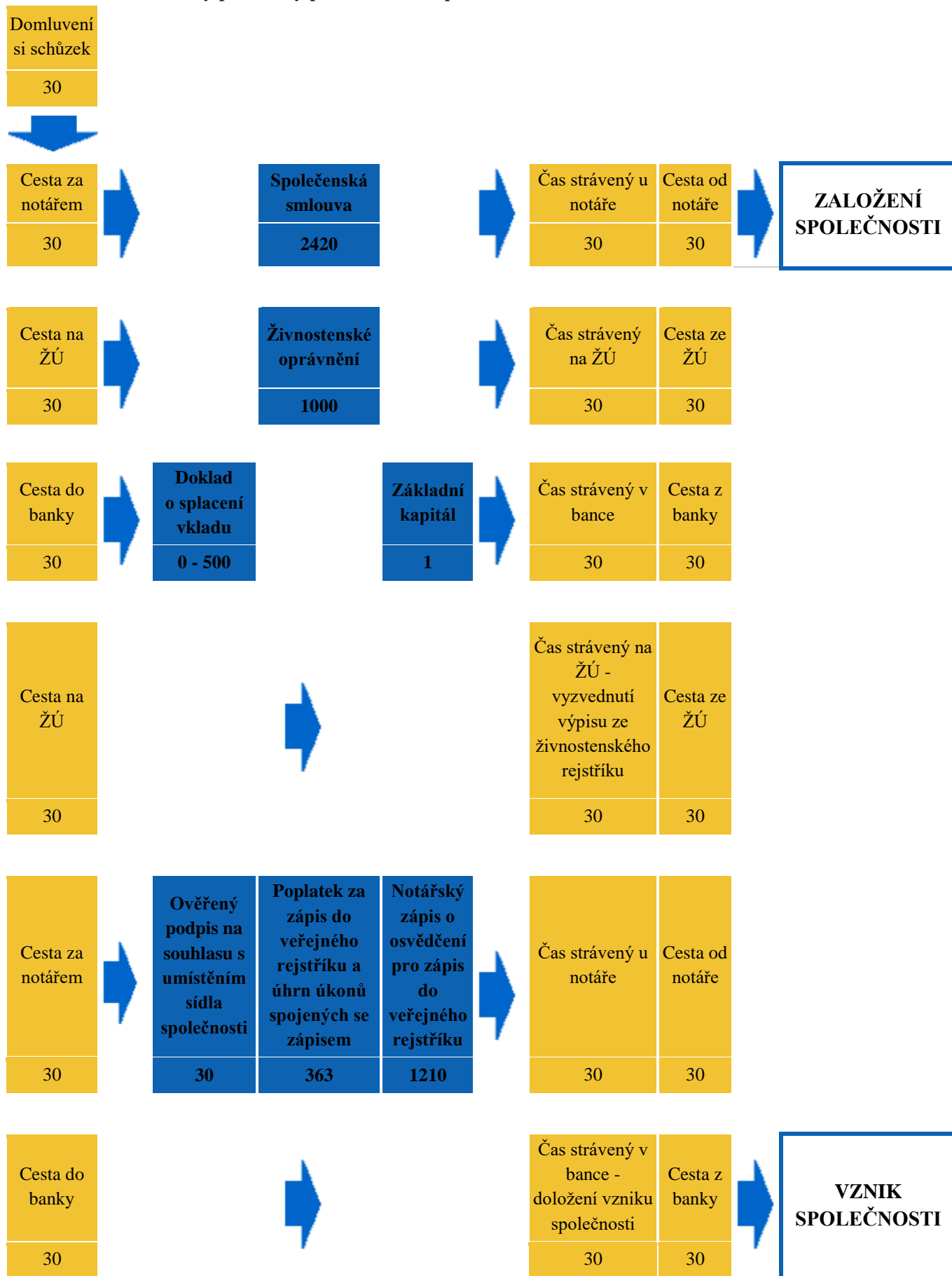
Lze odhadnout, že domluvení si schůzky u notáře, na živnostenském úřadě a v bance zabere přibližně 30 minut. U notáře, v bance a na živnostenském úřadě²⁴ stráví osoba při každé návštěvě 30 minut, tj. 3 hodiny při dvou návštěvách na každém místě. Dále je možno do časového rozpočtu zahrnout 30 minut na cestu na úřad a 30 minut na cestu z úřadu, tj. 6 hodin potřebných na dopravu na určená místa a zpět. Celkově 9,5 hodin, které mohl začínající podnikatel strávit výdělečnou činností. Všechny tyto úkony není možné provést v rámci jednoho dne. Celkový počet dní potřebných pro registraci firmy podle přehledu Doing Business zpracovávaného Světovou bankou v kategorii *Zahájení podnikání* dosahuje **24,5 dne**. Zachycena je nejčastější střední délka doby, za kterou advokáti zabývající se založením společnosti uvedli, že je možné nechat vzniknout společnost s minimální nutnou kooperací s veřejnou správou.²⁵

²³ Vybere-li si zakladatel v současné době ČSOB.

²⁴ Čas strávený na živnostenském úřadě a cestou tam je víceméně srovnatelný s časem stráveným instalováním aplikace umožňující elektronické podání (tzv. EPO), vyplňováním a odesláním jednotného registračního formuláře v této aplikaci.

²⁵ Ease of Doing Business in Czech Republic: Measuring Business Regulations. DOING BUSINESS [online]. [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic#starting-a-business>

Schéma č. 3: Současný podrobný proces vzniku společnosti

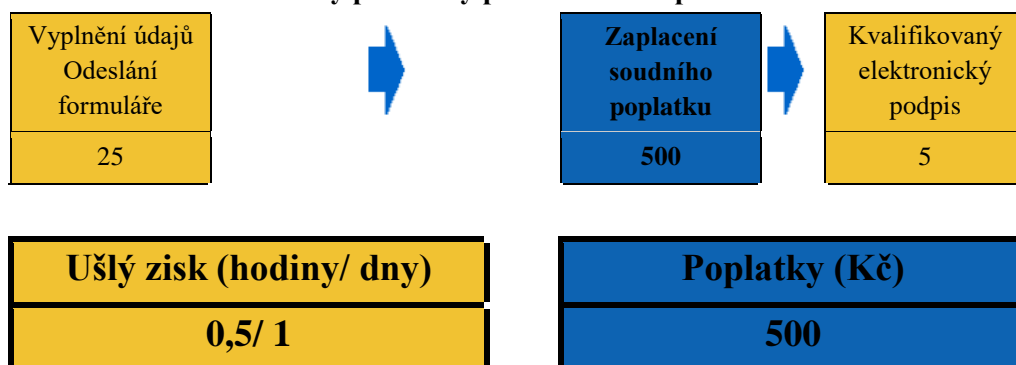

UŠLÝ ZISK (hodiny / dny)
9,5 / 24,5

POPLATKY, ODMĚNA NOTÁŘE (Kč)
5.024

V případě použití nové aplikace se celý proces následovně zjednoduší:

Schéma č. 4: Navrhovaný podrobný proces vzniku společnosti

3.7. Sídlo

Sídlo, které má podnikatel zapsané v obchodním rejstříku, je takzvaně formálním sídlem. S tímto termínem je spojena ochrana vlastníka prostor, ve kterých má být sídlo umístěno, neboť nesoulad skutečného sídla se sídlem formálním **jde plně k tíži zapsané osoby**. V zakladatelském právním jednání nemusí být zapsaná celá adresa sídla. Stačí, že bude uvedena obec, kde je sídlo společnosti umístěno. V případě přemístění sídla v rámci obce nebude třeba změny společenské smlouvy, se kterou je spojen soudní poplatek. Ovšem do obchodního rejstříku se informace o adrese sídla zapisuje, mimo jiné z důvodu ochrany osob jednajících se zapsanou osobou. Tato informace se dokládá buď právním titulem²⁶ či souhlasem s umístěním sídla. Podpis vlastníka nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, kde jsou prostory sídla umístěny, musí být na souhlasu s umístěním sídla úředně ověřen.

Informace o sídle je i nadále, pro podnikající subjekty a subjekty, které s nimi jednají, důležitá, neboť se podle této informace stanovuje příslušnost soudu. Aplikace spojuje založení společnosti, vznik živnostenského oprávnění a vznik společnosti v jeden okamžik, tudíž souhlas s umístěním sídla bude možné doložit pouze jednou, nikoliv dvakrát, jak je tomu dnes. V současné době se dokládá s prostým podpisem živnostenskému úřadu při vzniku živnostenského oprávnění a s ověřeným podpisem se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Vlastníku sídla bude na v aplikaci uvedenou elektronickou adresu (e-mail, datová schránka) zaslán speciální návratový kód, jehož prostřednictvím bude mít v aplikaci přístup pouze do pro něho relevantních informací, tj. takových, jaké jsou veřejně k dispozici. Po přihlášení se do aplikace návratovým kódem podá svým podpisem souhlas s umístěním sídla. V případě, že bude mít k dispozici kvalifikovaný elektronický podpis či datovou schránku, bude možné podat souhlas bez zbytečného odkladu. Nebude-li disponovat jedním z těchto prostředků, zajde s návratovým kódem na Czech POINT, kde bude ověřena jeho totožnost a kde udělí souhlas prostřednictvím asistovaného místa výkonu veřejné správy.

²⁶ Tj. například kupní smlouvou, darovací smlouvou či smlouvou nájemní atp.

3.8. Souhlas se zápisem do obchodního rejstříku

V případě vyžadování podpisů všech dalších osob dotčených založením a vznikem společnosti se bude postupovat obdobně jako v případě vlastníka prostor, v nichž bude umístěno sídlo.

3.9. Základní kapitál, vkladová povinnost

Minimální výše vkladu u společnosti činí 1 Kč. Peněžitý vklad do kapitálových společností se splácí na zvláštní účet u banky, který zřídí správce vkladů. Každý společník splní svou vkladovou povinnost ve lhůtě určené společenskou smlouvou, nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti. Zároveň je stanovena povinnost splatit nejméně 30 % každého peněžitého vkladu před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku. K návrhu na zápis do obchodního rejstříku se dokládá písemné prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti nebo její části jednotlivými vkladateli. Toto prohlášení nevyžaduje ověřený podpis. Dále je rejstříkovým soudem, vedle prohlášení správce vkladu, vyžadován doklad o složení vkladové povinnosti, který vydává banka. Banka jako soukromý subjekt si dle svého tržního postavení a strategie sama určuje výši poplatku za vydání tohoto dokladu. Povinnost doložit tento doklad v návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku je dle názoru navrhovatelů vyžadován nad rámec zákona a vyžadován by být neměl. Bance je uložena povinnost neumožnit společnosti nakládat s vloženými prostředky dříve, než společnost vznikne.

Z výše uvedené právní úpravy a zavedené praxe vyplývá, že je fakticky stanovena povinnost založit bankovní účet²⁷ založenou společností bez právní osobnosti před jejím vznikem, tedy zápisem do obchodního rejstříku. Po vzniku společnosti je nutné do banky opětovně zajít a doložit vznik společnosti, jelikož banka není veřejnou institucí, která by měla povinnost zjišťovat tyto informace sama.

Po změně povinné výše vkladu na základní kapitál v roce 2014 na 1 Kč ztrácí základní kapitál svůj původní význam. Základní kapitál ztrácí svou garanční roli. Ochrana věřitelů je nahrazena jinými režimy (test insolvence²⁸, přísnější pravidla správy²⁹, pravidla podnikatelských seskupení³⁰ apod.). Možnost výše základního kapitálu nižší, než je 200.000 Kč, začala být hojně využívána. Od roku 2014 vzniklo 95,7% společností se základním kapitálem menším než 200.000 Kč, jak je znázorněno v Grafu č. 6.

Jsou-li vklady na základní kapitál splaceny, fakticky ztrácí výše základního kapitálu svůj význam co do ručení za závazky společnosti. Dokud nejsou jednotlivé vklady splaceny, ručí společníci do výše nesplacených vkladů spolu se společností. Po splacení všech vkladů ručí za závazky společnosti již jen společnost samotná, a to do výše svého majetku, nikoli do výše základního kapitálu.

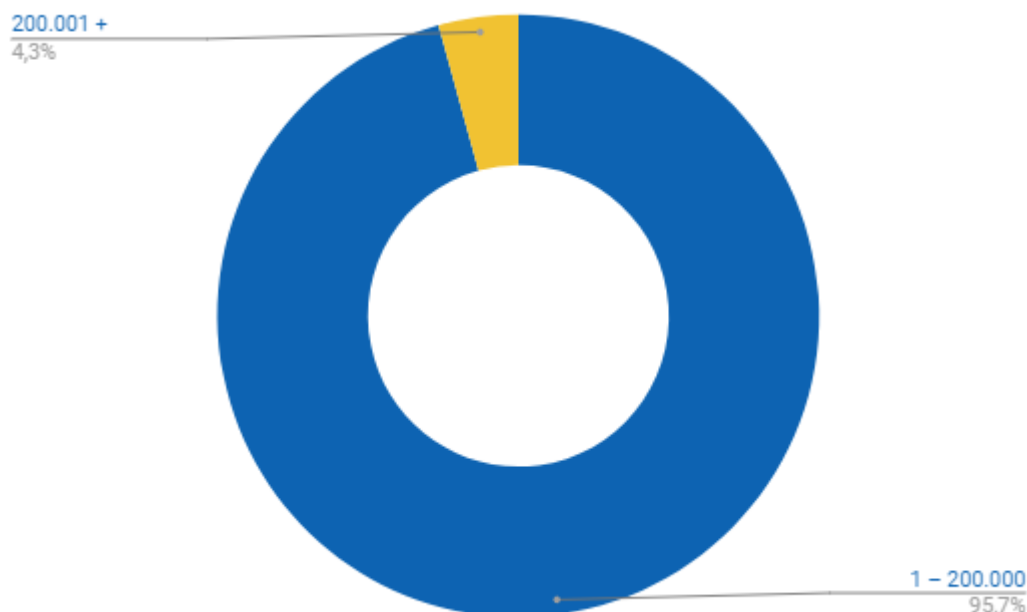
²⁷ Stále je kalkulováno se společností s pouze peněžitými vklady, abychom se vešli do varianty osvobozené od soudního poplatku.

²⁸ Předpoklad ochrany testem insolvence vyplývá z § 40 ZOK. Společnost nesmí vyplatit zisk nebo prostředky z jiných vlastních zdrojů, ani na ně vyplácet zálohy, pokud by si tím přivodila úpadek.

²⁹ Například péče řádného hospodáře podle ustanovení § 51 a násl. ZOK, úprava smlouvy o výkonu funkce § 59 a násl. ZOK, možnost vyloučení člena orgánu obchodní korporace § 63 a násl. ZOK.

³⁰ Dle ustanovení § 71 a násl. ZOK.

Graf č. 6: Společnosti podle výše základního kapitálu

Přesto je hranice 200.000 Kč základního kapitálu považována za již zažitou, a proto je tato navržena jako limit pro společnosti zakládané prostřednictvím aplikace. Další hranicí, kterou návrh používá, je výše 5.000 Kč. Do této částky není, dle návrhu, třeba notifikovat obchodní rejstřík o splacení vkladů společníky na základní kapitálu. V podnikatelském prostředí jde o natolik zanedbatelnou částku, že spojovat vznik společnosti se základním kapitálem do výše 5.000 Kč je považováno za neúměrnou a bezesmyslnou administrativní zátěž pro začínající podnikatele. Společníkům společnosti se základním kapitálem do 5.000 Kč se bude do obchodního rejstříku zapisovat automaticky vklad jako splacený v plné výši. Tudiž společníci společnosti se součtem všech vkladů v celkové výši do 5.000 Kč nebudou nikdy ručit do výše nesplacených vkladů. Zároveň taková společnost doloží vkladovou povinnost podle § 24 ZOK prohlášením správce vkladu o splnění vkladové povinnosti z důvodu vzniku odpovědnosti správce vkladu.

Tato změna odlehčí zbývající administrativní zátěž spojenou s povinností návštěvy banky, založení podnikatelského účtu a zápisu splacení vkladu do obchodního rejstříku.

Pro společnosti se základním kapitálem ve výši 5.001 až 200.000 Kč je vkladová povinnost společníků nejpozději do 5 let od vzniku společnosti zachována.

Pro vznikající společnosti s výší základního kapitálu od 1 Kč do 200.000 Kč není nutné dokládat splacení 30% výše vkladu každého společníka po založení společnosti, před jejím vznikem, jelikož okamžik založení a vzniku je sjednocen v jeden. Zápis výše splacení vkladů do obchodního rejstříku je zpoplatněn. Novinkou je, že v případě doložení splacení výše vkladů společníky do 1 měsíce od vzniku společnosti prostřednictvím nové aplikace je zápis týkající se splacení vkladů osvobozen od soudního poplatku.

V jeden den je možné nechat vzniknout novou společnost současně se zaplacením soudního poplatku platební kartou. V případě, že výše základního kapitálu nepřesáhne 5.000 Kč, je vše hotovo. Přesáhne-li základní kapitál částku 5.000 Kč, je stále možné nechat vzniknout novou společnost v jeden den. Poté bude zakladatel v aplikaci upozorněn na možnost osvobození od poplatku ve výši 2.000 Kč (2.000 Kč za soudní poplatek, případně 1.000 Kč za soudní poplatek, bude-li zápis provádět notář, společně s odměnou notáře minimálně ve výši 1.000 Kč za zápis o osvědčení). Aplikace při upozornění zakladatele vygeneruje dokument „Prohlášení správce vkladu o složení vkladu“. Osvobození od těchto poplatků je umožněno, pokud je do 1 měsíce odesláno **podání na rejstříkový soud** dokládající splacení vkladů společníky. Jelikož společnost již vznikla, má zřízenou datovou schránku, jejímž prostřednictvím může zakladatel podání na rejstříkový soud, kterým doloží výši

splacení vkladu, učinit jednoduše elektronicky. Jediné, co je zakladatel povinen dále učinit, je dostavit se do banky. Společnost je již zapsaná do obchodního rejstříku. Banka si tak může okamžitě na místě z veřejně dostupných dat ověřit, o jaký subjekt jde, a ztotožnit osobu, která vkládá peněžní prostředky na podnikatelský účet. Účet bude možné založit okamžitě na místě. Banka je již dnes schopná vydat potvrzení o splacení vkladu elektronicky³¹. Toto elektronické potvrzení a dokument vygenerovaný aplikací „Prohlášení správce vkladu o složení kapitálu” odešle zakladatel datovou zprávou přímo na soud.

3.10. Vznik živnostenského oprávnění fyzické osobě

Návrh umožňuje vznik živnostenského oprávnění jako předmětu podnikání právnické osobě a bylo by nespravedlivé totéž neumožnit fyzické osobě, a proto se návrh snaží obě ohlášení postavit na roveň. Současně se zjednodušením vzniku společnosti počítá návrh i se zjednodušením vzniku živnostenského oprávnění fyzické osobě, zejména pak živnosti volné. Je-li k dispozici mechanismus, který umožní přímý zápis do živnostenského rejstříku při zakládání společnosti, neexistuje překážka stejné možnosti i pro fyzickou osobu. Na webových stránkách živnostenského rejstříku je umožněno učinit podání k živnostenskému úřadu elektronicky. Použije-li se zaváděný mechanismus i pro elektronické podání umožňující vznik živnostenského oprávnění pro fyzickou osobou, bude i pro tuto skupinu umožněn přímý zápis. Elektronický přímý zápis bude zpoplatněn správním poplatkem ve výši 500 Kč, tedy stejnou výší, za jakou dosáhne zakladatel společnosti jejího vzniku. V případě jiných než volných živností bude stále nutné podat dokumenty dokládající zákonné podmínky, které bude kontrolovat úředník, ale agenda se i tak výrazně zjednoduší a dojde k časové úspoře. Postupem času, až budou k dispozici standardizované šablony dokumentů, jež se dokládají k žádostem, bude možné zautomatizovat proces vzniku všech živnostenských oprávnění.

3.11. Problematika elektronických podání

V následujících odstavcích budou představeny již existující technické prostředky, kterými je dosahováno zpřístupnění veřejné správy občanům. Prostřednictvím těchto prostředků je již dnes možné komunikovat s veřejnou správou „z domova”, popřípadě skrze kontaktní místa, kterých je na celém území České republiky již 7.314³².

3.11.1. CzechPOINT

„Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, tedy Czech POINT je projektem, jehož cílem je zredukovat přílišnou byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. V současnosti musí občan často navštívit několik úřadů k vyřízení jednoho problému. CzechPOINT slouží jako asistované místo výkonu veřejné správy, umožňující komunikaci se státem prostřednictvím jednoho místa tak, aby „obíhala data, ne občan“.

Cílem projektu CzechPOINT je vytvořit garantovanou službu pro komunikaci se státem prostřednictvím jednoho univerzálního místa, kde je možné získat a ověřit data z veřejných i neveřejných informačních systémů veřejné správy, úředně ověřit dokumenty a listiny, převést písemné dokumenty do elektronické podoby a naopak, získat informace o průběhu správních řízení ve vztahu k občanovi a podat podání pro zahájení řízení správních orgánů. Jde tedy o maximální využití údajů ve vlastnictví státu tak, aby byly minimalizovány požadavky na občany.”³³

³¹ Vydání elektronického dokladu existuje ve formě naskenovaného dokladu.

³² <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp> Data uvedené k červenci 2018.

³³ *Czech POINT: Co je Czech POINT?* [online]. [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/co-je-czech-point>

Současným trendem je činit co nejvíce úkonů vůči veřejné správě elektronicky bez potřeby kontaktu s konkrétním úředníkem. Přesto není možné skokově absolutně vyloučit jakýkoli osobní kontakt. CzechPOINT je navrhovatelí vnímán jako přechodné místo mezi osobním kontaktem na úřadě a elektronickým podáním, které je potřeba při postupném přechodu na digitalizaci veřejné správy efektivně využívat.

Aplikace bude též využívat služby CzechPOINTu. Pro případ, že zakladatel nebude vlastnit datovou schránku, ani nebude disponovat kvalifikovaným certifikátem, bude moci využít ztotožnění své osoby prostřednictvím asistovaného místa veřejné správy. Aplikace jako součást rejstříkového soudu bude mít sama o sobě zákonné zmocnění k propojení informačního systému veřejné správy. CzechPOINT bude fungovat pouze jako ověřovatel identity, bez nutnosti zákonného zmocnění.

3.11.2. Datová schránka

„Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k doručování dokumentů orgánů veřejné moci, a naopak k provádění podání vůči nim. Tento způsob komunikace nahrazuje klasický způsob doručování v listinné podobě, tedy známé proužkované obálky s doručenkou.

Datové schránky jsou zřizovány bezplatně a bez žádosti právníkým osobám zapsaným v obchodním rejstříku. Pro tyto subjekty je zřízení datových schránek povinné.

Datové schránky pracují na obdobném principu jako internetové bankovníctví. Datovou schránku si nelze představovat jako e-mailovou schránku, jejímž prostřednictvím by se dalo komunikovat přímo s jednotlivými úředníky. Komunikace probíhá vždy s celým úřadem, protože každý úřad má právě jednu datovou schránku.

Datové schránky zrychlují jednotlivá řízení díky tzv. institutu doručení záslky, to znamená, že každá záslka vložená do datové schránky je po lhůtě 10 dnů považována za vyzvednutou. Důležité je, že obě verze dokumentů, tedy těch papírových i elektronických, jsou rovnocenné. Komunikace probíhá elektronicky, tedy rychle a levně.

Obsah datové zprávy je na vstupu do tohoto systému zašifrován a je rozšifrován až na jeho výstupu. Jediné, co Informační systém datových schránek (ISDS) vidí, je to, co je napsáno na obálce datové zprávy, tedy zejména informace o odesílateli a příjemci. ISDS vede pouze informace o tom, kdy kdo komu něco posílal, ale nemůže vést záznam o obsahu komunikace.”³⁴

Po vyplnění formuláře v aplikaci je zakladateli umožněno odeslat formulář po zaplacení soudního poplatku mimo jiné prostřednictvím přihlášení se do datové schránky podobně, jako lze dnes podat například daňové přiznání finančnímu úřadu.

3.11.3. Kvalifikovaný elektronický podpis

Kvalifikovaný elektronický podpis je nejvyšší forma elektronického podpisu povinně uznávaná v celé EU. Jedná se o uznávaný elektronický podpis ve smyslu § 6 odst. 2 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Tento typ elektronického podpisu dostatečně identifikuje podepisující osobu, tudíž je srovnatelný s úředně ověřeným podpisem. „Jde o zaručený elektronický podpis, který je vytvořen kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů a který je založen na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy vydaným kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru (dále jen „certifikační autorita“). Co to znamená? Pro vytvoření tohoto druhu elektronického podpisu je nejen nutné, aby fyzická osoba měla vydaný kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis, ale rovněž i to, aby související soukromý klíč, který osoba používá pro podepisování, byl vytvořen a uložen na

³⁴ Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/podnikatelske-prostredi/datove-schranky.html>;
<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/ucel-a-funkce-datove-schranky-3344.html>;
<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/info-system-datovych-schranek-pristup-3340.html>

certifikovaném prostředku. Pro tyto certifikované prostředky nařízení eIDAS zavádí pojem kvalifikovaný prostředek pro vytváření elektronických podpisů a mohou to být např. čipové karty a USB tokeny, které prošly potřebnou certifikací (seznam těchto prostředků zveřejňuje na svých stránkách Evropská komise). Certifikovaný prostředek vydává certifikační autorita.³⁵“

Nemá-li zakladatel zřízenou datovou schránku, ale disponuje kvalifikovaným elektronickým podpisem, nic nebrání tomu, aby formulář elektronicky podepsal a nechal skrze aplikaci zapsat společnost do obchodního rejstříku.

3.11.4. Centrální registrační místo

V roce 2006 vzniklo Centrální registrační místo spolu s jednotnými registračními formuláři. Prostřednictvím jednotného registračního formuláře je možné se spojit hned s několika úřady najednou, aniž by byla nutná osobní návštěva. Jsou jimi Česká správa sociálního zabezpečení, Finanční úřad, Úřad práce a zdravotní pojišťovna.³⁶

Dalším na první pohled pozitivním faktem je zavedení možnosti elektronického podání živnostenskému úřadu z domova skrze nainstalovanou aplikaci. Aplikace poskytuje možnost nahrát všechny potřebné dokumenty přímo do aplikace, která na konci vygeneruje formát PDF. Odeslání formuláře z domova je možné za předpokladu, že osoba žádající o živnostenské oprávnění disponuje datovou schránkou, případně kvalifikovaným elektronickým podpisem. Pokud těmito prostředky nedisponuje, může navštívit namísto živnostenského úřadu Czech POINT a „vše“ je hotovo.

Bohužel aplikaci, díky které je podání učiněné z domova možné, je nutné nainstalovat do počítače. Pro průměrného člověka je velice složitá a nepřehledná.

Aplikaci se od počátku jejího fungování (2008 – 2018) snažilo použít 5.612 subjektů. Z toho bylo pouze 2.362 subjektů úspěšných a z nich 1.710 si založilo živnost volnou. To vše je z celkového počtu 850.000 vzniklých živností za stejné období. Aplikace poskytnutá živnostenským rejstříkem není téměř využívána, a to hlavně pro její nepřehlednost a komplikovanost.

Dle informací Ministerstva průmyslu a obchodu, pokud se podatel (podnikatel) dostaví na úřad osobně, poskytne mu úředník živnostenského úřadu požadovaný informační servis a v jeho přítomnosti vyplní elektronickou podobu jednotného registračního formuláře, který následně vytiskne, načež podnikatel údaje v listinné podobě ověří a svým podpisem potvrdí. Takto je v současné době realizováno zhruba **94 % veškerých podání prostřednictvím JRF – jednotného registračního formuláře**. Pro podnikatele je výhodou, že získá požadované informace a podání je vyplněno bez závad.

Samotná doba následného zpracování JRF podání, které podnikatel učinil přímo na živnostenském úřadě, se v zásadě neliší od zpracování elektronického podání, které podnikatel učinil ze svého počítače.

Automatizace na úrovni úřadu v tomto případě neproběhla.

3.11.5. e-Identita

„Od 1. 7. 2018 jsou občanům ČR plošně vydávány občanské průkazy se strojově čitelnými údaji a kontaktním elektronickým čipem.

Občanský průkaz je prostředkem pro elektronickou identifikaci s vysokou úrovní záruky, jak je definuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (eIDAS). Vysoká úroveň záruky je nejvyšší a nejbezpečnější kategorií identifikačního prostředku, kterou eIDAS definuje. Občanský průkaz lze proto používat pro identifikaci při využívání internetových služeb s vysokými nároky na

³⁵ Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/kvalifikovane-elektronicke-podpisy-dle-narizeni-eidas-novy-pozadavek-na-obsluhu-czech-pointu>

³⁶ Propojení se zdravotními pojišťovnami a ČSSZ platí pro žadatele o získání živnostenského oprávnění, který je fyzickou osobu.

zabezpečení a prokázání totožnosti uživatele. Provozovatelé internetových služeb mají vysokou míru důvěry v identifikační údaje připojeného uživatele – stejnou míru důvěry jako při osobní návštěvě a předložení občanského průkazu. Provozovatelé služeb tedy mohou poskytnout stejnou úroveň služeb, aniž by s uživatelem museli přijít fyzicky do kontaktu.

*Držitel si do čipu může uložit kvalifikované certifikáty pro vytváření elektronických podpisů. Pomocí těchto certifikátů (a příslušných kryptografických klíčů) pak může držitel elektronicky podepisovat dokumenty, e-maily, smlouvy apod. Kvalifikovaný elektronický podpis má podle platné legislativy stejnou právní relevanci jako podpis vlastnoruční.*³⁷

Dle současné právní úpravy samotný občanský průkaz, ačkoli s čipem, nestačí k dosažení vzniku společnosti. Nový občanský průkaz sice dokáže elektronicky ztotožnit osobu, ovšem nemá účinky ověřeného podpisu a dokumenty vyžadované veřejnou správou musejí být **podepsány**. Občanský průkaz může sloužit pouze jako nosič kvalifikovaného certifikátu ke kvalifikovanému elektronickému podpisu.

3.11.6. Portál občana

„Ministerstvo vnitra spustilo v neděli 8. července 2018 na Portálu veřejné správy (www.gov.cz) do ostrého provozu nový Portál občana, který se má v budoucnu stát bránou ke všem elektronickým službám státu. Pomocí eObčanky se bude moci každý jednoduše přihlásit k jednotlivým službám státu. Poskytovaných služeb je v současnosti 37 a další mají postupně přibývat.

*Dosavadní projekty elektronizace veřejné správy se sjednocují do jednoho místa, které je dostupné kdykoliv a kdekoliv online. V budoucnu mají mít občané přes Portál občana možnost zabezpečeně a s důvěrou komunikovat na dálku se všemi orgány státní správy, úřady obcí, měst, a dokonce i s orgány EU.*³⁸

Návrh počítá i s možností vzniku společnosti či živnostenského oprávnění skrze Portál občana. Prozatímní předpoklad je takový, že Portál občana by odkazoval na formulář na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti a formulář na webových stránkách živnostenského rejstříku. Výhodou přihlášení skrze Portál občana by bylo, že základní údaje, jež jsou k dispozici v tomto systému, by se vyplnily automaticky, což by opět urychlilo vznik.

3.11.7. Platba poplatků kartou

Pro digitalizaci veřejné správy je možnost úhrad poplatků platební kartou nezbytná. V současné chvíli je právní úprava připravená na možnost platit na úřadě kartou. Daňový řád umožňuje považovat za den platby ten samý den, kdy byl dán příkaz k úhradě. Zákon o platebním styku zakazuje příjemci platby (v našem případě příjemci soudního poplatku, rejstříkovému soudu, či správního poplatku, obci) po plátcí (zakladateli společnosti či žadateli o vznik živnostenského oprávnění) chtít poplatek za provedení transakce platební kartou. Posledním krokem k umožnění platby kartou bude vznik rámcové smlouvy či smluv s bankami.

V rámci některých katastrálních úřadů byl v roce 2017 spuštěn pilotní projekt možnosti uhradit správní poplatek za návrh na vklad platební kartou a zároveň s tím byla tvořena zadávací dokumentace k veřejné zakázce na dotvoření této možnosti. Od ledna 2018 je již možné platit platební

³⁷ <https://info.eidentita.cz/eop>

³⁸ VITNEROVÁ, Marika. Nový Portál občana nabízí 37 online služeb státu, další budou přibývat postupně. Ministerstvo vnitra ČR: Zpravodajství [online]. Praha, 2018, 9.7.2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/novy-portal-obcana-nabizi-37-online-sluzeb-statu-dalsi-budou-pribyvat-postupne.aspx>

kartou bez poplatku za provedení transakce platební kartou na Katastrálním pracovišti Olomouc,³⁹ Zlín⁴⁰ a České Budějovice.⁴¹

3.12. Zhodnocení

3.12.1. Dopad na podnikatele

Společnost s ručením omezeným je nejrozšířenějším druhem obchodní korporace a živnost volná je nejfrekventovanějším druhem živnostenského oprávnění. Navrhovaná úprava bude mít pozitivní dopad na vysoké procento všech osob, které chtějí vstoupit do podnikatelského prostředí. Časem by se mohla dotknout úplně všech.

Celý proces založení společnosti či vzniku živnostenského oprávnění stojí mnoho času a peněz. I přesto, že již existují dostatečné technické možnosti (propojené informační systémy veřejné správy, aplikace ve svobodné licenci na webové stránce <https://urad.pirati.cz>) je tento proces neefektivní, zbytečný a komplikovaný.

V současnosti existuje příliš mnoho komplikací, které odrazují od vstupu do podnikání. Po přijetí navrhované úpravy nebude občan vázán úředními hodinami úřadů a institucí, které je dnes povinen navštívit. Jednoduchý úkon zadá v jakoukoliv denní dobu z domova a ten bude okamžitě automaticky vyřízen.

3.12.2. Dopad na veřejnou správu

Byrokracie státního aparátu obtěžuje nejen občana, ale i samotný aparát. Život v jednadvacátém století je zjednodušován a urychlován za pomoci technologií. Stát a jeho instituce by v tomto trendu neměly dlouho zaostávat. Díky možnosti elektronického zautomatizování již automatických ale stále analogicky prováděných úkonů lze velice jednoduše zefektivnit chod vyřizování jednotlivých úkonů, které provádí veřejná správa. Automatizace procesu zmenší možnost lidských chyb. Zaměstnanci veřejné správy se budou moci věnovat smysluplnějším úkonům namísto přepisování formulářů do evidence.

Smyslem nové úpravy není nahradit úředníka strojem, nýbrž odlehčit mu od rutinní práce, která musí být zpracována, ale zvládne ji stroj. Bankovky v bance také nepočítá úředník, ale stroj, který zároveň kontroluje pravost bankovek. Nikoho ani nenapadne počítat bankovky ručně, když je k dispozici tato technologie. Tak proč ve veřejné správě, i přes existenci technologií, je stále nutné ručně zpracovávat to, co je možné rychleji a jednodušeji zpracovat strojem?

Stejně jako občan nerad čeká ve frontě na úřadu, než na něj dojde řada, ani úředník není nadšen ze zástupů netrpělivě vyčkávajících lidí, kterým kvapem mizí dobrá nálada. Dnes již je možné, aby po úřadech **obíhala data a ne občan**.

3.12.3. Porovnání se zahraničím

Jak je popsáno v kapitole 2.3, model zakládání společností podobný současně navrhovanému již v jiných zemích funguje. Společenská smlouva je nahrazena standardizovanou šablonou, která je dostupná online. Vyplněním šablony a zaplacením poplatku společnost vznikne a není třeba žádného dalšího úkonu. Použitím standardizované šablony dokumentu potřebného ke vzniku společnosti či

³⁹ Katastrální úřad pro Olomoucký kraj: Aktuality úřadu [online]. 16.1.2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.cuzk.cz/Urady/Katastralni-urady/Katastralni-urady/Katastralni-urad-pro-Olomoucky-kraj/O-uradu/Aktuality.aspx>

⁴⁰ Katastrální úřad pro Zlínský kraj: Aktuality úřadu [online]. 12.1.2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.cuzk.cz/Urady/Katastralni-urady/Katastralni-urady/Katastralni-urad-pro-Zlinsky-kraj/O-uradu/Aktuality.aspx>

⁴¹ Katastrální úřad pro Jihočeský kraj: Aktuality úřadu [online]. 12.1.2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.cuzk.cz/Urady/Katastralni-urady/Katastralni-urady/Katastralni-urad-pro-Jihocesky-kraj/O-uradu/Aktuality.aspx>

živnostenského oprávnění s přílohami, jež dokáže aplikace rozpoznat a zkontrolovat automaticky, je možné celý proces umožnit skutečně **jedním klikem**.

Česká republika je dnes v agregátním žebříčku Světové banky na 35. místě a v kategorii „*Zahájení podnikání*“ až na 115. místě z celkového počtu 190 porovnávaných ekonomik světa. Ze 115. místa je díky navrhované úpravě reálná nová pozice v první dvacíce, což by kladně ovlivnilo i agregátní měřítko.

Česká republika by se stala pro zahraniční investory prestižnější zemí a získala by pověst země otevřené podnikání a inovacím.

4. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem ČR.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie a s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána

Novela je slučitelná s předpisy Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie i obecnými právními zásadami práva Evropské unie. Není v rozporu se zněním mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Nedojde ke zpřístupňování údajů osob, které jsou jinak dostupné pouze osobám, jichž se týkají, nebo příslušným státním orgánům.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky

Návrh předpokládá, že **ročně zhruba 23.000 společností** by vzniklo online.⁴² Dalších **cca 33.000 živnostenských oprávnění** by každý rok vzniklo skrze podání online.⁴³

⁴² Předpokládáme, že 97 % nově založených společností s ručením omezeným z průměrného ročního počtu 30 tisíc nově založených společností ročně má základní kapitál do 200.000 Kč (29.000 společností). Z nich bude mít cca 60 % jen volnou živnost (17 tisíc). Kvůli úspoře si možnost založit společnost online vyberou i společnosti s jinou než volnou živností; odhadujeme polovinu z těchto společností (6 tisíc).

Zdroj dat: viz výše tato důvodová zpráva

⁴³ Při odhadovaném průměrném ročním přírůstku 67 tisíc živností, z nichž 58 % (39 tisíc) má živnost volnou, zvolí 70 % z nich online formu, tedy cca 27 tisíc. Z ostatních živností odhadujeme, že zhruba 20 % zvolí elektronické podání, tedy cca 6 tisíc. Dá se předpokládat, že oproti zakladatelům společností relativně více živnostníků využije standardní fyzické podání, protože se cena tolik neliší (500 Kč versus 1.000 Kč) a podatelé u

6.1. Rozpočtové dopady na složky státní správy

6.1.1. Dopad na státní rozpočet a výběr správních poplatků

Implementace aplikace by odhadem stála jednorázově do 3.000.000 Kč. Jde však jen o velmi hrubý odhad, vzhledem ke komplexnosti systémů, které je třeba bezpečně propojit. V každém případě by implementace i při nepředvídatelných okolnostech neměla překročit částku vybranou na správních poplatcích za jeden rok. Další zhruba milion by měla stát údržba každý rok.

Dále by došlo ke snížení výběru poplatků rejstříkovému soudu v případech, kdy podnikatel zakládá online „složitější“ firmu. Toto snížení nelze kvalifikovaně odhadnout, dá se však předpokládat, že by část těchto firem (kde se poplatek dnes platí) šlo založit online. Nižší výběr tohoto poplatku by však byl zanedbatelný. Na druhou stranu poplatky vybrané aplikací by dosáhly 27,5 milionů korun ročně.⁴⁴ **Náklady na zavedení aplikace by se tedy vrátily již první rok provozu a stát by na aplikaci i přes výrazně nižší soudní poplatky za vznik společnosti nedoplácel.**

6.1.2. Dopad na územní samosprávy

Samosprávy, provozující živnostenské úřady v přenesené působnosti a inkasující poplatky za živnostenská oprávnění do jejich rozpočtů, by celorepublikově přišly o 55.000.000 Kč ročně z cca 160.000.000 Kč dnes.⁴⁵

Na druhou stranu samosprávy ušetří díky tomu, že již nebudou procesovat vznik živností volných (časem i dalších druhů živností), jelikož budou podané online, tedy cca 43.000 z celkově necelých 100.000 případů (celkový počet žádostí o jakoukoliv živnost od právnických a fyzických osob dohromady) ročně.⁴⁶

Dalších 12.000 z těchto 100.000 případů bude jednodušší zpracovat než dnes. Těchto 12.000 online podání ročně (jiné než volné živnosti), které budou zpracovávat stále živnostenské úřady, ale proces bude rychlejší (nebude nutné tisknout a přepisovat údaje uvedené ve formuláři, jen zkontrolovat dokumenty a odkliknout). Za tyto případy by stát vybral cca 6.000.000 Kč ročně (cca 26.000 Kč na živnostenský úřad), nicméně živnostenské úřady by za ně neinkasovaly žádný poplatek. Protože aplikace je automatická a stran běžné údržby nebude na straně provozovatele vyžadovat vyšší náklady, bylo by možné zvážit částečnou kompenzaci samosprávám, což by jim tento byť drobný výpadek nahradilo. Jako agenda budou zrušeny žádosti o změnu rozsahu oborů živnosti volné, za něž se nyní nevybírání žádný poplatek.

Lze odhadnout, že bude možné snížit stavy úředníků na registračních odděleních živnostenských úřadů, protože k zajištění výkonu přenesené působnosti, konkrétně u vzniku živnostenských oprávnění, budou stačit čtyři pracovníci (1 pracovník pro agendu registrace, 3 pracovníci pro agendy kontroly, správního řízení a rejstříku) namísto současných pěti.⁴⁷ Na základě dostupných dat lze odhadnout, že ze současného počtu přibližně 1.900 úředníků samospráv by bylo

jiných než volných živností si tak ušetří nutnost konverze dokumentů prokazujících splnění zákonných podmínek pro provozování živnosti.

ŠTĚPÁNOVÁ, Petra. V Česku loni přibýlo 63 800 nových živnostníků. Bisnode [online]. 2018, 14.2.2018 [cit. 2018-07-30]. Dostupné z: <https://www.bisnode.cz/o-bisnode/o-nas/novinky/v-cesku-loni-pribylo-63800-novych-zivnostniku>

⁴⁴ Uvažujeme 23.000 společností + 33.000 živností x 1.000 Kč za každou živnost.

⁴⁵ 155.000.000 Kč v roce 2010, dle dat MPO - Sekce podnikání, odbor živností, Optimalizace struktury ŽÚ, 2011.

⁴⁶ 70.000 živností a 30.000 společností (odhad na základě počtu ročně vzniklých živností pro PO a FO za posledních 5 let).

⁴⁷ MPO - Sekce podnikání, odbor živností, Optimalizace struktury ŽÚ, 2011.

ODDĚLENÍ 04110, odbor živností. Optimalizace struktury ŽÚ. Ministerstvo průmyslu a obchodu: 7. zasedání Podnikatelské rady [online]. Praha, 2011, 15.3.2011, (archivovaná zpráva) [cit. 2018-08-01].

Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/podnikatelska-rada/7--zasedani-podnikatelske-rady--85149>

Prezentace dostupná z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/43563/48887/575219/priloha001.pdf>

možné snížit počet zhruba o 300 lidí celorepublikově.⁴⁸ Díky tomu by došlo k úspoře 162.000.000 Kč. Zároveň by se mohl snížit příspěvek obcím na přenesenou působnost v celkovém objemu 114.000.000 Kč ročně.⁴⁹ Samosprávy díky reorganizaci ušetří 48.000.000 Kč ročně. V kontextu celé republiky by návrh dopadl na samosprávy zhruba sedmi miliony ročně, tedy asi 25.000 až 50.000 Kč ročně na jednu obec spravující obecní živnostenský úřad, pokud nedojde ke kompenzaci výpadku v příjmech (např. formou menšího snížení příspěvku na přenesenou působnost).

6.1.3. Dopad na výběr daní

Změna bude daňově neutrální, vzhledem k tomu, že náklady spojené se vznikem společnosti jsou daňově uznatelnými výdaji. Jistý, avšak stále zanedbatelný, efekt se promítne do výběru daně z přidané hodnoty (DPH). Protože při online založení se nebudou vybírat notářské poplatky, výběr DPH by se snížil o 16.000.000 až 26.000.000 Kč ročně.⁵⁰ Mnoho společností se však stane plátcí DPH a poplatek za založení firmy si odpočte na vstupu, reálně se výběr tedy sníží o mnohem menší částku, zřejmě do 10 milionů korun ročně. K výraznějšímu výkyvu ve výběru daní tedy nedojde.

6.2. Dopad na podnikatelské prostředí

Podnikatelé ušetří zhruba 16.500.000 Kč ročně na správních poplatcích na živnostenském úřadě a 115.000.000 až 230.000.000 Kč ročně na nákladech za vznik společnosti.⁵¹ Úkony spojené s ohlášením živnosti volné i vznikem společnosti budou trvat podstatně méně člověkohodin (místo 9,5 hodin čistého času pouze 0,5 hodiny). Ohlášení volné živnosti budou zpracována okamžitě, místo dnes nejdelší možné lhůty zpracování ohlášení, 5 pracovních dní, po jejichž dobu již podnikatel nebude muset čekat. Dá se předpokládat i vedlejší pozitivní efekt, kdy by posun v agregátním žebříčku Doing Business Světové banky⁵² díky tomuto návrhu pozitivně ovlivnil vnímání České republiky jako země přátelské vůči podnikání.

7. Zhodnocení korupčních rizik

Celkový finanční objem transakcí, respektive státních zakázek, plynoucích z tohoto návrhu je zanedbatelný. Pravděpodobnost korupčního rizika je vzhledem k existujícím kontrolním mechanismům malá. Korupce by hrozila při realizaci IT zakázek na implementaci systému, který online zakládání umožní. Takové riziko je zmírněno faktem, že aplikace doporučená tímto návrhem již existuje na <https://urad.pirati.cz> a nemusí se programovat celá znovu. Je zveřejněna ve svobodné licenci včetně zdrojového kódu, nehrozí tedy tzv. vendor lock-in. Korupce by mohla hrozit, kdyby se veřejná správa rozhodla realizovat vlastní aplikaci. Případná možnost monopolizace dodavatele má korupční potenciál a je schopná prodražit některé státní IT zakázky. Aplikaci na zakládání firem však může díky svobodné licenci upravit každý budoucí dodavatel státní správy, lze tedy bez problémů vysoutěžit dodavatele v otevřeném výběrovém řízení.

⁴⁸ Uvažujeme úřady, které v roce 2011 splňovaly předpoklad 5 pracovníků. Zhruba třetina nesplňovala.

⁴⁹ Odhadujeme průměrné mzdové náklady 540.000 Kč na jednoho úředníka ročně. Stát přispívá na úředníka cca 380.000 korun ročně, dle dat MPO - Sekce podnikání, odbor živností, Optimalizace struktury ŽÚ, 2011.

⁵⁰ Z „jednodušší“ společnosti je DPH 693 Kč, ze „složitější“ 1.113 Kč. Započítány jsou pouze povinné notářské poplatky. Ověřené podpisy a další drobné výdaje, které nemusí vzniknout, jsou zanedbatelné.

⁵¹ Soudní poplatek, notářské poplatky, správní poplatek za živnostenské oprávnění.

⁵² Doing Business: Reforming to Create Jobs. THE WORLD BANK GROUP: DOING BUSINESS[online]. Washington, DC: The World Bank, 1944, September 2003 - October 31, 2017 [cit. 2018-06-20]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic>

8. Slovníček pojmů

Bezúhonnost (pro účely živnostenského zákona)

Za bezúhonnou se pro účely živnostenského zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

Byrokracie

Zde použito ve smyslu: systém správy či řízení, kde nutnost nebo sklon dodržovat rigidní a komplikované postupy brání efektivnímu fungování.

CRM Centrální registrační místo

„Registrační povinnosti fyzické osoby, která zahajuje podnikatelskou činnost v režimu živnostenského zákona, je možno splnit na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě (centrálním registračním místě – CRM), jímž jsou určené odbory v 227 obcích na území ČR.

Na CRM je možné prostřednictvím Jednotného registračního formuláře (JRF) učinit tyto registrace, resp. přihlášky a hlášení do následujících evidencí.

Ve vztahu k živnostenskému úřadu: ohlášení živnosti, žádost o koncesi. Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení: oznámení o zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti OSVČ, přihláška k nemocenskému pojištění a k důchodovému spoření OSVČ. Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně: oznámení pojištěnce o zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti. Ve vztahu k Úřadu práce: oznámení volného pracovního místa (příp. jeho obsazení).

Ve vztahu k finančnímu úřadu je možno na CRM podat přihlášku nebo učinit oznámení pouze za předpokladu, že fyzická osoba nemá zákonem uloženou povinnost podávat tato podání správcí daně v elektronické podobě. I v případě využití služeb CRM je zapotřebí vyplnit formulář Ministerstva financí, prostřednictvím něhož lze učinit následující přihlášky: přihláška k registraci k dani z příjmů fyzických osob, přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty, přihláška k dani silniční, přihláška k dani z příjmů jako plátcí: daně z příjmů ze závislé činnosti; daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně; zajišťující daň z příjmů, přihláška k registraci pro plátcovy pokladny.”⁵³

Dálkový přístup

Dálkový přístup je přístup do informačního systému prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, obvykle veřejně přístupné, například prostřednictvím internetu (internetové právo). V právním řádu ČR se používá také formulace „zveřejnit prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě“, která má stejný význam (viz např. exekuční řád).⁵⁴

EPO elektronické podání

Podání vůči živnostenskému úřadu, které lze vytvořit prostřednictvím aplikace JRF, kterou lze stáhnout z internetových stránek Registru živnostenského podnikání. V aplikaci lze zpracovat ohlášení živnosti, žádost o koncesi, oznámení změn údajů, provozoven, přerušení provozování živnosti, pokračování v provozování živnosti a žádost o zrušení živnostenského oprávnění. Vyplněné EPO je aplikací JRF odesláno přímo na elektronickou podatelnu Živnostenského rejstříku.

⁵³ <https://www.mpo.cz/dokument155549.html>

⁵⁴ Právník slovník, 3.vydání, 2009; Vladimír Smejkal

ISVS, Informační systémy veřejné správy

Informační systémy veřejné správy jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. ISVS obsahují jednak data, jednak nástroje umožňující výkon informačních činností (těmi jsou získávání a poskytování informací, reprezentace informací daty, shromažďování, vyhodnocování a ukládání dat na hmotné nosiče a uchovávání, vyhledávání, úprava nebo pozměňování dat, jejich předávání, šíření, zpřístupňování, výměna, třídění nebo kombinování, jakož i blokování a likvidace dat ukládaných na hmotných nosičích). Správci ISVS jsou ministerstva, jiné správní úřady, další státní orgány a orgány územní samosprávy. S určitými výjimkami jsou ISVS předmětem speciální zákonné úpravy, která stanoví povinnosti jejich správců a provozovatelů. Způsobilost k realizaci vazeb ISVS s jinými informačními systémy a dlouhodobé řízení ISVS podléhají atestacím, prováděným k tomu zvláště pověřenými akreditovanými atestačními středisky. Ústředním správním úřadem pro tuto oblast je MV. Blíže zák. č. 365/2000 Sb.⁵⁵

JRF Jednotný registrační formulář

Formulář, prostřednictvím kterého je umožněno podání k živnostenskému úřadu. Umožňuje učinit i podání vůči finančnímu úřadu, úřadu práce, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. Formulář je i v elektronické podobě a aplikace s JRF je k dispozici ke stažení na stránkách Registru živnostenského podnikání, respektive Živnostenského rejstříku.

Kapitálové společnosti

Spolu s osobními společnostmi tvoří společnosti kapitálové obchodní společnosti. Kapitálovými společnostmi jsou společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Mohou vykonávat i jinou než podnikatelskou činnost. Každý společník je majetkově účasten na společnosti.

Legalizace neboli Ověření pravosti podpisu

Ověření pravosti podpisu, legalizace, spočívá v tom, že fyzická osoba listinu vlastnoručně podepíše nebo podpis na listině již uvedený uzná za vlastní. Při tomto úkonu je povinna prokázat svoji totožnost. Legalizace se vyznačuje ověřovací doložkou.⁵⁶

Návratový kód

Slouží k pozdějšímu návratu k rozpracovanému návrhu. Kód je automaticky generovaný během zpracovávání formuláře.

Obchodní firma

Název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Obchodní firma se tvoří z kmene (základu) a povinného dodatku vyjadřujícího právní formu.

Obchodní korporace

Obchodní společnosti a družstva společně jsou obchodními korporacemi.

Obchodní rejstřík

Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích. Obchodní rejstřík vede rejstříkový soud v elektronické podobě. Součástí obchodního rejstříku je sbírka listin. Do obchodního rejstříku se zapisují povinně obchodní společnosti, družstva a jiné právnické osoby, o nichž to stanoví zákon.⁵⁷

Obchodní společnosti

Obchodní společnosti se dělí na společnosti osobní a kapitálové. Obchodní společnosti spolu s družstvy tvoří obchodní korporace.

⁵⁵ Právníký slovník, 3.vydání, 2009; Josef Staša

⁵⁶ Právníký slovník, 3.vydání, 2009; Dušan Hendrych

⁵⁷ Právníký slovník, 3.vydání, 2009; Miroslava Bartošíková, Ivana Štenglová

Podnikatel

Podnikatelem je fyzická či právnická osoba, která samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Za podnikatele se též považuje osoba, která uzavírá obchody související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání. Totéž platí pro osobu, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

Za podnikatele se též považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku a také je za podnikatele považována osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění.

Právní osobnost

Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. Člověk má právní osobnost od narození do smrti.⁵⁸

Právní titul

Právní titul, právní důvod, s nímž je spojen vznik, zánik nebo změna právních vztahů (práv a povinností). Typickým právním důvodem jsou právní skutečnosti, může jím být i zákon.⁵⁹

Společenská smlouva

Je smlouva, kterou se zakládá obchodní společnost, nestanoví-li zákon, že se zakládá zakladatelskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou. Společenská smlouva musí mít písemnou formu (forma právního úkonu), musí být podepsána všemi zakladateli a pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena.⁶⁰

Společnost s ručením omezeným

„Společnost s ručením omezeným je jedním z typů obchodních společností, které se řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (v platnosti od 1. 1. 2014).“⁶¹ „Zařazuje se mezi kapitálové společnosti, ale základní kapitál u ní již není považován za koncepční prvek. Koncepčním prvkem zůstává nadále zejména omezené ručení společníků za dluhy společnosti.“⁶²

„Společnost zakládá jeden nebo více společníků, kteří za dluhy ručí společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku. Firma nese označení "společnost s ručením omezeným", které může být nahrazeno zkratkou "spol. s r.o." či "s.r.o."“⁶³

„Společnost s ručením omezeným je jedním z nejoblíbenějších typů obchodní společnosti v ČR. Výhodou společnosti s ručením omezeným je, že společníci ručí do výše nesplaceného základního kapitálu. Mezi další výhody patří, na rozdíl od OSVČ, že právnická osoba platí pouze daň z příjmů (19 %) a srážkovou daň ze zisku rozděleného mezi společníky (15 %). Všeobecně má výrazně lepší možnosti z hlediska optimalizace daní.“⁶⁴

Svéprávnost

Způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem. Plné svéprávnosti nabývá člověk dovršením osmnáctého roku věku, uzavřením manželství či přiznáním

⁵⁸ § 15 odst. 1) zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku

⁵⁹ Právní slovník, 3. vydání, 2009; Josef Fiala

⁶⁰ Právní slovník, 3. vydání, 2009; Ivana Štenglová

⁶¹ <https://business.center.cz/business/pravo/formypodn/spolecnost-s-rucenim-omezenym>

⁶² Zákon o obchodních korporacích, 2. vydání, 2017, s. 303 - 305

⁶³ <https://business.center.cz/business/pravo/formypodn/spolecnost-s-rucenim-omezenym>

⁶⁴ <https://business.center.cz/business/pravo/formypodn/spolecnost-s-rucenim-omezenym>

plné svéprávnosti soudem. Podnikatelskou činnost může provozovat i nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, a to se souhlasem zákonného zástupce za současného přivolení soudu.

Transakční náklady

Představují čas, práci a ostatní zdroje vynaložené za účelem uzavření transakce. Jde o náklady spojené s rozhodnutím. Bezprostředně nesouvisí s výsledkem činnosti závislé na rozhodnutí, jsou vedlejšími náklady těchto činností.

Transakčními náklady spojenými se založením a vznikem společnosti s ručením omezeným je nejen čas strávený na úřadech, ale i některé poplatky s tímto procesem spojené.

Snížení transakčních nákladů umožňují dobře nastavené instituty a vymahatelná pravidla.

Vendor lock-in

“Vendor lock-in, neboli stav exkluzivity, činí zadavatele závislým na produktech dodavatele tím, že vytvoří překážky, nebo úplně znemožní přechod na produkty jiného dodavatele. Mezi důvody vendor lock-in efektu se řadí například nekompatibilita systému se softwarem jiných dodavatelů, nezajištění od dodavatele informace o systému včetně zdrojového kódu, aby mohl být systém dále rozvíjen i bez původního dodavatele. Právní důvody spočívají převážně v tom, že dodavateli systému vzniknou práva duševního vlastnictví (zejména majetková práva autorská) a zadavatel si k nim nesjedná dostatečně širokou licenci, aby mohl systém dále rozvíjet i prostřednictvím třetí osoby.”⁶⁵

Veřejná listina

Veřejná listina je listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci nebo listina, kterou za veřejnou listinu prohlásí zákon. U veřejné listiny se předpokládá její autenticita i pravdivost, pokud není prokázán opak.

Veřejná správa

Veřejná správa označuje činnost, kterou vykonávají správní úřady, orgány územní nebo zájmové samosprávy nebo jiné subjekty na základě zákonů a k jejich provedení. Veřejná správa je souhrnným pojmem, který zahrnuje státní správu a samosprávu. Ve většině definic se vymezuje negativně. Vychází se přitom z dělby státní moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní a z poznatku, že moc zákonodárnou a soudní lze na rozdíl od moci výkonné uspokojivě stanovit. Veřejná správa se negativně vyjadřuje jako souhrn činností, které nelze kvalifikovat ani jako zákonodárství, ani jako soudnictví.⁶⁶

Zakladatelská listina

Připouští-li zákon, aby společnost založil jediný zakladatel, zakládá se tato společnost zakladatelskou listinou vyhotovenou ve formě notářského zápisu.⁶⁷

Zakladatel obchodní společnosti

Zakladatel obchodní společnosti je osoba, která uzavřela společenskou nebo zakladatelskou smlouvu anebo zakladatelskou listinu o založení obchodní společnosti.⁶⁸

Základní kapitál

Minimální vklad společníka je 1 Kč, pokud ovšem neurčí společenská smlouva, že výše vkladu bude vyšší, s tím, že výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně. Počáteční investice

⁶⁵ <https://www.epravo.cz/top/clanky/poucení-z-kauzy-opencard-vendor-lock-in-efekt-ve-verejnych-zakazkach-107125.html>

⁶⁶ Právníkový slovník, 3.vydání, 2009; Dušan Hendrych

⁶⁷ Právníkový slovník, 3.vydání, 2009; Ivana Štenglová

⁶⁸ Právníkový slovník, 3.vydání, 2009; Ivana Štenglová

nemusí být pouze peněžité formy, může mít také nepeněžitou podobu, např. užitkový vůz či vybavení provozovny. Základní kapitál je tvořen součtem všech vkladů.

Živnostenský rejstřík

Živnostenský rejstřík, dříve též Registr živnostenského podnikání, je informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě, ve kterém jsou evidovány určité údaje související s provozováním živnosti. Správcem je dle zákona Živnostenský úřad České republiky, ten však dosud nebyl zřízen, rejstřík tedy spravuje Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první, čl. I (Změna zákona o živnostenském podnikání)

K bodu 1, 2 a 5

Navrhovaná úprava předpokládá vznik volné živnosti jako „balíku“ bez speciálního zápisu jednotlivých oborů. Z tohoto důvodu nebude třeba obor činností, který bude ohlašovatel v rámci svého podnikání vykonávat, již nikde uvádět. Výjimka ze spáchání přestupku týkající se neoznámení změny oboru činnosti u živnosti volné se stává obsoletní.

K bodu 3

Elektronickým přímým zápisem dojde ke sjednocení okamžiku založení a vzniku společnosti. Zmizí doba, která plyne mezi těmito dvěma okamžiky, ve které je nutné například získat oprávnění k činnosti, která bude předmětem podnikání. Tím vznikla potřeba spojit s okamžikem založení a vzniku společnosti s ručením omezeným i vznik oprávnění k činnosti. Vložením nového odstavce do § 60 ŽZ se dosáhne možnosti ohlášení živnosti volné skrze aplikaci Ministerstva spravedlnosti elektronickým přímým zápisem. Administrativní zátěž spojená se vznikem podnikatelského oprávnění zmizí, neboť samotný vznik živnostenského oprávnění bude automaticky zapsán do tohoto registru. Informační systémy veřejné správy fungují na principu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, a proto je potřeba jim výslovně umožnit propojení.

K čl. II (přechodné ustanovení)

V přechodném ustanovení se navrhuje, aby se návrhy podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona posuzovaly podle nové právní úpravy.

K části druhé, čl. III (Změna zákona o soudních poplatcích)

K bodu 1

Ustanovení § 1 zákona o soudních poplatcích stanoví předmět soudních poplatků. Předmětem jsou dle současné právní úpravy poplatky za řízení, poplatky za úkony a poplatky za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem. Vedle těchto tří druhů poplatků se zavádí nový, čtvrtý typ poplatku, a to poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem.

K bodu 2

Stanoví se, kdo je poplatníkem poplatku za zápis do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem. Takovou osobou je podle § 11 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob osoba uvedená v tomto zákoně (§ 46 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob). V případě elektronického přímého zápisu je to osoba, která zápis provádí.

K bodu 3

Výslovně se stanoví, který soud je příslušný ve věcech poplatků za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem. Tato úprava je nutná z důvodu, že v § 3 zákona o soudních poplatcích je upravena příslušnost soudu pouze pro poplatky za řízení, poplatky za úkony a speciálně pro poplatky za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem. Soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, jíž se zápis ve veřejném rejstříku týká, bude správcem poplatku za zápis do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem (srov. § 13 zákona o soudních poplatcích).

K bodu 4

Vznik poplatkové povinnosti u poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem je upraven odlišně od tří předcházejících typů poplatků. Poplatková povinnost vzniká potvrzením vyplněného inteligentního formuláře v aplikaci elektronického přímého zápisu. Aplikace je navržena tak, že nedovolí formulář potvrdit, nebude-li bezvadně vyplněn. Ve chvíli, kdy aplikace provede přezkum a shledá, že vše bylo správně vyplněno a doloženo, vybídne navrhovatele k potvrzení. Po potvrzení navrhovatelem se objeví podklady k zaplacení poplatku, který bude možné okamžitě uhradit platební kartou či jiným vhodným způsobem.

K bodu 5

Soudní poplatek za zápis do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem je obdobně jako poplatky za úkony a poplatky za zápis do veřejného rejstříku provedený notářem stanoven pevnou částkou, nikoliv procentně. Splatný je vznikem poplatkové povinnosti.

K bodu 6

Není-li zaplacen poplatek za zápis do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem po poskytnutí podkladů k zaplacení poplatku, zápis do živnostenského a obchodního rejstříku aplikace neprovede.

K bodu 7

Nová úprava vkladové povinnosti zakladatele společnosti s ručením omezeným, jejíž kapitál nepřesáhne 200.000 Kč, má za účel zjednodušit úvodní administrativní zátěž spojenou se zakládáním a vznikem takto vymezených společností s ručením omezeným. Změna zápisu výše vkladu každého společníka do veřejného rejstříku je osvobozena od poplatku, je-li tato změna provedena do jednoho měsíce od vzniku společnosti.

K bodu 8

Nově se stanovuje položka, která určuje soudní poplatky za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem. V sazebníku poplatků tak budou 4 skupiny poplatků, a to 1) za řízení, 2) za úkony, 3) za tzv. přímé zápisy provedené notářem a 4) za zápisy provedené elektronickým přímým zápisem.

K části třetí, čl. IV (Změna zákona o správních poplatcích)

Návrh předpokládá zavedení živnosti volné jako jednoho „balíku“. Jednotlivé živnosti a obory činností živnosti volné budou i nadále stanoveny nařízením vlády, jak stanoví § 73a ŽZ, a to z důvodu přehlednosti rozsahu volné živnosti. Zjednodušení administrativy bude spočívat v tom, že osoba, která bude chtít ohlásit volnou živnost, již nebude vybírat z přílohy z osmdesáti různých oborů činností, ale bude jí automaticky přidělena živnost volná, v rámci níž bude oprávněna vykonávat jakýkoliv z oborů. Za další, vznik takové volné živnosti bude v rámci nového elektronického přímého zápisu prostřednictvím formuláře Ministerstva spravedlnosti možný pouhým zakliknutím kolonky u předmětu činnosti: „ohlašovací živnost volná“. Jelikož rejstřík živnostenský i obchodní jsou informačními systémy veřejné správy, mohou navzájem sdílet informace. Formulář se spojí s živnostenským rejstříkem, do kterého automaticky ohlásí vznik volné živnosti právě vzniklému subjektu.

K bodu 1

Vzhledem k eliminování administrativní zátěže živnostenských úřadů spojené s ohlašováním živnosti volné pro společnosti s ručením omezeným zakládané a vznikající elektronickým přímým zápisem není potřeba stanovovat správní poplatek.

K bodu 2

Za současné právní úpravy je za vznik živnostenského oprávnění pro zakládanou společnost s ručením omezeným hrazeno 1.000 Kč. Díky navrhované úpravě se výše poplatků za celý vznik společnosti (nejen za vznik živnostenského oprávnění) snížila na 500 Kč. Bylo by nespravedlivé, kdyby výše poplatku za ohlášení živnosti volné fyzickou osobou prostřednictvím elektronického přímého zápisu byla dvojnásobnou. Cena za elektronický přímý zápis ohlášení živnosti volné je proto postavena na roveň, když je poplatek stanoven ve výši 500 Kč.

Změna oboru činnosti v rámci živnosti volné již nebude možná, jelikož žádné obory v zákoně nebudou, proto se bod 4 stal obsolentním a je zrušen.

K části čtvrté, čl. V (Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech)

Dle § 23 se peněžitý vklad do kapitálových společností splácí na zvláštní účet u banky, který zřídí správce vkladu. Banka neumožní s vloženými prostředky nakládat dříve, než kapitálová společnost vznikne. Povinnost vnést vklad do kapitálové společnosti před jejím vznikem je explicitně stanovena pro nepeněžitý vklad. Povinnost vnést peněžitý vklad před vznikem kapitálové společnosti je implicitně vyjádřen v ustanoveních § 24 a § 148. Je stanoveno, že písemné prohlášení o splnění vkladové povinnosti nebo její části jednotlivými vkladateli se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku, ledaže zákon zápis rozsahu splnění vkladové povinnosti do obchodního rejstříku nevyžaduje. Zároveň je stanovena výše nejméně 30 % na každý peněžitý vklad, která musí být povinně splacena před vznikem společnosti, tedy před zápisem kapitálové společnosti do obchodního rejstříku.

K bodu 1

§ 6 zákona o obchodních korporacích stanoví, že právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy. Takový požadavek je však již v dnešní době nepřiměřený, když některé elektronické formy právního jednání zajišťují dostatečnou úroveň ověření identity i vůle jednajícího. V době, kdy je možné jednat s úřady a soudy plnohodnotně například pomocí datových schránek, neexistuje důvod, proč by taková forma jednání nemohla být přípustná i v soukromých vztazích.

Konkrétně je zde stanoveno, že za podmínek stanovených zvláštním zákonem může být právní jednání týkající se založení společnosti s ručením omezeným uskutečněno prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu. (Odkazovaným zvláštním zákonem je jednak zákon o veřejných rejstřících, jednak zákony upravující elektronické právní jednání, na které odkazuje nová úprava v rejstříkovém zákoně.) Jedná se o aplikaci provozovanou státem a tedy pod úřední kontrolou, veřejná moc má tedy plnou kontrolu nad obsahem zakladatelského právního jednání (který bude stanoven vyhláškou) i technickým zabezpečením aplikace.

K bodu 2

Jde o technickou úpravu navazující na bod 1.

K bodu 3

Smyslem povinnosti splatit 30 % každého vkladu a blokování nakládání s účtem do vzniku společnosti je vyšší ochrana pro kapitálové společnosti, které vytvářejí kapitál, před zneužitím postavení správce vkladu. V případě současné právní úpravy zvýšení základního kapitálu není tato ochrana stanovena ani vyžadována. Základní kapitál u společností s ručením omezeným je sice zachován, ale ztratil svůj význam při ochraně věřitelů, když byl nahrazen ochranou skrz insolvenční zákon.

Stanoví-li zákon, konkrétně v § 148 odst. 2, že se povinnost splatit alespoň část peněžitého vkladu nevztahuje na společnosti, jejichž základní kapitál nepřevyší částku 200.000 Kč, znamená to, že zákon nevyžaduje zápis rozsahu splnění vkladové povinnosti před vznikem společnosti s ručením omezeným. Před vznikem společnosti není nutno zřídit zvláštní účet u banky.

Výše 200.000 Kč základního kapitálu je limitem již zažitým z předcházející právní úpravy, kde představoval nejnižší výši základního kapitálu pro společnosti s ručením omezeným. Společností s ručením omezeným vzniklých po účinnosti zákona o obchodních korporacích se základním kapitálem do výše 200.000 Kč je dle statistiky Ministerstva průmyslu a obchodu 95,7 %. Navrhovaná úprava cílí na téměř všechny nově vznikající subjekty. Zvolení limitu ve výši 200.000 Kč bude mít vliv na nejširší rozsah subjektů.

Odlehčí se tím administrativa spojená se zakládáním zvláštního účtu u banky a sepisováním dalšího dokumentu, jako je prohlášení správce vkladu, a dokládání prohlášení banky o vložení určitého obnosu na zvláštní účet v průběhu procesu vzniku společnosti.

Díky novému druhému odstavci v § 148 se na společnosti nově zakládané elektronickým přímým zápisem nevztáhne ustanovení o neplatnosti obchodních korporací § 92 odst. 1 písm. b), neboť ustanovení o výši nejnižšího splacení základního kapitálu je dodrženo, když samotné splacení před vznikem společnosti není vyžadováno.

K bodu 4

Ustanovení § 150 ukládá společníkovi pětiletou lhůtu ke splnění vkladové povinnosti. Společník společnosti se základním kapitálem do výše 200.000 Kč podle nového druhého odstavce § 148 nemusí splácet 30 % svého vkladu před vznikem společnosti, ovšem povinnost uložená v § 150 odst. 1 mu zůstává. To nově neplatí pro společníka společnosti s ručením omezeným, jejíž základní kapitál dosahuje maximální výše 5.000 Kč. Částka 5.000 Kč je takovou výší, s níž by spojení administrativní zátěže v podobně nutnosti notifikování obchodního rejstříku o splacení vkladů na základní kapitál bylo neúměrné.

K bodu 5

Dle platné právní úpravy je stanoveno, že společenská listina musí mít formu veřejné listiny. Jelikož i v případě společenské smlouvy vyhotovené ve formě notářského zápisu považoval zákonodárce za nezbytné v závěrečných ustanoveních zákona o obchodních korporacích uvést, že takový notářský zápis je považován za veřejnou listinu, je pro elektronický přímý zápis navržena úprava stejná.

K části páté, čl. VI (Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů)

Ustanovení § 17 zákona o veřejných rejstřících uvádí podmínku přiložení k návrhu na zápis dokumentů, jako jsou souhlas s umístěním sídla a listina opravňující k podnikatelské činnosti.

Živnostenské oprávnění bude vznikat současně se vznikem společnosti. Podle nové právní úpravy nebude možné odeslat formulář dříve, než dojde souhlas vlastníka prostor s jejich užíváním. Díky této úpravě je podmínka přiložení souhlasu s umístěním sídla a přiložení listiny opravňující k podnikatelské činnosti splněna.

Doložení právního důvodu užívání prostor zůstává beze změny. Prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu uvádí navrhovatel identifikační náležitosti vlastníka prostor či osoby oprávněné nakládat s prostory, v nichž má být sídlo umístěno, včetně elektronického spojení na tuto osobu. Vlastník prostor, jako osoba, která se zapisuje do veřejného rejstříku v souvislosti se zápisem zapsané osoby, obdrží speciální návratový kód do formuláře, který mu umožní přístup jen do pro něho relevantních částí. Prostřednictvím kvalifikovaného elektronického podpisu, datové schránky či návštěvy Czech POINTu vysloví svůj souhlas s umístěním sídla.

Tento návrh předpokládá zavedení živnosti volné jako jednoho „balíku“. Jednotlivé živnosti a obory činností živnosti volné budou i nadále stanoveny nařízením vlády, jak stanoví § 73a ŽZ, a to z důvodu přehlednosti rozsahu volné živnosti. Zjednodušení administrativy bude spočívat v tom, že osoba, která bude chtít ohlásit volnou živnost, již nebude vybírat z přílohy z osmdesáti různých oborů činností, ale bude jí automaticky přidělena živnost volná, v rámci níž bude oprávněna vykonávat jakýkoliv z oborů. Za další, vznik takové volné živnosti bude v rámci nového elektronického přímého zápisu prostřednictvím aplikace Ministerstva spravedlnosti možný pouhým zakliknutím kolonky u předmětu činnosti: „ohlašovací živnost volná“. Jelikož rejstřík živnostenský i obchodní jsou informačními systémy veřejné správy, mohou navzájem sdílet informace. Aplikace se spojí s živnostenským rejstříkem, do kterého automaticky ohlásí vznik volné živnosti právě vzniklému subjektu.

Současný § 22 zákona o veřejných rejstřících umožňuje podat návrh na zápis v elektronické podobě a totéž platí i pro přílohy k návrhu. Podmínka pro návrh podaný v elektronické podobě je obsažena v požadavku na formu podpisu. Návrh musí být podepsán způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu. Tato podmínka je splněna, jsou-li návrh a případné přílohy k návrhu, u nichž je vyžadován ověřený podpis, podepsány kvalifikovaným elektronickým podpisem či zaslán prostřednictvím datové schránky osoby, jež návrh na zápis podává. Navrhovaná úprava však jde ještě o krok dál, když se touto cestou nepodává návrh na zápis, ale provádí se přímo samotný zápis.

Přezkum, kterému by byl podroben návrh na zápis (podle § 90 zákona o veřejných rejstřících) probíhá i nadále, avšak bude prováděn plně automatizovaně. Bude-li proveden elektronický přímý zápis, bude sama aplikace schopná tento přezkum provádět. Obchodní firmu, tj. název, nově vznikající společnosti bude aplikace zkoumat již při samotném zadávání názvu v aplikaci, a to jak zaměnitelnost, tak i klamavost, za použití speciálního algoritmu. Aplikace nepustí navrhovatele k odeslání formuláře, dokud nezvolí takový název, který bude po provedeném přezkumu vyhovovat. Zápis je dále zkoumán z formálního hlediska. Po odeslání formuláře v aplikaci elektronického přímého zápisu není třeba žádného dalšího přezkumu, jelikož výstup z aplikace elektronického přímého zápisu je veřejnou listinou.

V případě, že zapisované údaje není možné posoudit čistě automatizovaně, případně je potřeba provést zápis složitějších skutečností, aplikace takový zápis odmítne provést; v takových situacích bude třeba podat návrh soudu či oslovit notáře.

K bodu 1

Rejstříkový soud provádí zápis do obchodního rejstříku, a to buď současně s vydáním rozhodnutí, nebo bez vydání rozhodnutí. Možnost zápisu do obchodního rejstříku bez vydání rozhodnutí spočívá v tom, že zapisované skutečnosti mají podklad v přiloženém notářském zápisu. Notářský zápis je veřejnou listinou ve smyslu § 776 odst. 2 zákona o obchodních korporacích. Jde tedy o potvrzení, že se jedná o prohlášení notáře, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivosti toho, co je osvědčeno nebo potvrzeno. Další možností provedení zápisu bez nutnosti vydání rozhodnutí rejstříkovým soudem je prostřednictvím aplikace pro elektronický přímý zápis. Současné technické prostředky umožňují nezměnitelnost a pomocí veřejných registrů automatickou kontrolu vkládaných informací tak, aby byla zajištěna jejich pravdivost a soulad s požadavky zákona. Aplikace elektronického přímého zápisu je navržena tak, aby nebylo možno jejím prostřednictvím zapsat a doložit jiné skutečnosti než zákonem vyžadované k zápisu společnosti do obchodního rejstříku, a to takovým způsobem, aby výstup z této aplikace mohl být považován za veřejnou listinu. Elektronický přímý zápis spojuje okamžik založení společnosti, ohlášení podnikatelského oprávnění a vznik společnosti v jeden okamžik. Tento zrychlený proces založení společnosti podstatně odlehčuje administrativu soudům, živnostenským úřadům a začínajícím podnikatelům. Aplikace bude po automatické kontrole údajů posílat informace přímo do živnostenského rejstříku a sama do něj zapíše nově ohlášenou volnou živnost. Stejně tak automaticky zapíše vznik společnosti do obchodního rejstříku.

K bodu 2

Díky automatickému zápisu není třeba čekat tři dny na odeslání vyrozumění o zápisu, jak tomu bylo dříve. Je možné, aby aplikace ihned po provedení zápisu vyrozuměla vzniklý subjekt skrze jím uvedenou elektronickou adresu (e-mail, datová schránka) o zápisu. Datová schránka je automaticky zřizována subjektu, který je zapsán do obchodního rejstříku, tudíž nemůže nastat situace, kdy elektronické vyrozumění o zápisu společnosti do obchodního rejstříku nebude možné.

K bodu 3

(§107a až 107c)

§ 107a

Nová právní úprava přináší další způsob zápisů skutečností do veřejného rejstříku. Vedle zápisu rejstříkovým soudem a zápisu notářem se umožňuje zápis skutečností elektronickým způsobem. Jde o další alternativu, nikoli o nahrazení stávajících způsobů. Je vhodné nechat na vůli zakladatele společnosti s ručením omezeným, jaký způsob založení si vybere.

V § 107a je jednak zakotvena samotná možnost zápisu prostřednictvím aplikace, jednak je stanoveno, že aplikaci provozuje Ministerstvo spravedlnosti.

§ 107b

Aplikace je navržena tak, aby nejen zajistila samotný zápis, ale aby jejím prostřednictvím bylo možné provést i založení, tedy vyslovení souhlasu se zakladatelským právním jednáním. V tomto případě se však jedná pouze o vzorovou společenskou smlouvu, jejíž obsah stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou. Záměrně je použito množné číslo, protože takových smluv může být více a zakladatelé si jednu z nich zvolí. Tím není dotčeno právo sepsat si smlouvu vlastní, v takovém případě však již nebude možný elektronický přímý zápis.

§ 107c

V § 107c jsou stanoveny náležitosti provedení zápisu, tedy:

- jsou uvedeny všechny informace a přiloženy všechny přílohy, kterou zákon vyžaduje,
- je uhrazen soudní poplatek,

- jedná se o společnost s ručením omezeným,
- je ověřena identita jednajících osob.

Nejsou-li splněny podmínky pro zápis prostřednictvím aplikace, aplikace provedení zápisu nemožná. To nebrání podání návrhu na zápis jinou formou.

§ 107d

Informace jsou vyplňovány buď zakladatelem samotným, nebo jsou získávány prostřednictvím informačních systémů veřejné správy. Díky nastaveným algoritmům a napojením informačních systémů veřejné správy je dosaženo dostatečného přezkumu.

Systém primárně pracuje pouze s veřejně dostupnými údaji. Je-li však zjistitelné, kdo k systému přistupuje (uživatel se přihlásil například prostřednictvím datové schránky nebo jiného státem uznaného systému pro prokázání identity), pak budou do systému automaticky nahrány i veřejně nepřístupné údaje týkající se této osoby.

§ 107e

Toto ustanovení poskytuje právní základ pro automatické posouzení.

Název společnosti je přezkoumán z hlediska klamavosti a zaměnitelnosti s již existujícími názvy ve veřejném rejstříku pomocí klíčových slov. Každá osoba zapisovaná prostřednictvím aplikace se musí prokázat svojí identitou, připojením elektronického podpisu. Připojením podpisu a ztotožněním osoby získává aplikace oprávnění náhledu do informačních systémů veřejné správy a zbývající údaje o osobě sama doplní.

Bude-li třeba k návrhu na zápis přidat přílohy v nestandardizovaném formátu, který aplikace nebude schopna přezkoumat za pomoci algoritmů, zápis nebude umožněn. Tím není dotčena možnost podat návrh na zápis jinou formou.

Výslovná úprava možnosti podat návrh na zápis podle § 78 či části třetí uvedená v tomto komentovaném ustanovení se jeví jako nadbytečná, tedy jen konstatující skutečnost vyplývající z ostatních ustanovení zákona. Stejně jako v případě úpravy zápisu notářem je pro jistotu tato informace uvedena i v této části.

§ 107f

Obchodní rejstřík (§ 1 odst. 3) i živnostenský rejstřík (§ 60 odst. 1 ŽZ) jsou informačními systémy veřejné správy. Veřejné správě je podle zásady enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (je dovoleno jen to, co je výslovně stanoveno) nutné výslovně stanovit zákonné zmocnění k možnosti zápisu jednoho rejstříku do druhého. Takto činí § 107f. Totéž uvádí nový sedmnáctý odstavec ustanovení § 60 ŽZ.

§ 107g

Po provedení zápisu vyrozumí rejstříkový soud účastníky o provedení zápisu podle § 102 odst. 2 elektronickým způsobem, tj. na jejich elektronickou adresu uvedenou při zápisu. Soud na rozdíl od notáře (pro případ zápisu notářem podle části třetí) má pravomoc vydávat takové výpisy, a proto není nutné zvláštní ustanovení.

Opačně tomu je v případě zápisu do živnostenského rejstříku. Rejstříkový soud tímto ustanovením dostává pravomoc vydávat i výpis z živnostenského rejstříku jako z informačního systému veřejné správy, se kterým je propojen.

Návrh na zápis má být mimo jiné zkoumán z hlediska toho, zda mají zapisované údaje podklad v příložených listinách. Výstup z aplikace je sám o sobě společenskou smlouvou a zároveň listinou

potřebnou k doložení všech údajů. Z výstupu aplikace samotného vyplývají všechny zapisované údaje a zároveň jsou jím i podloženy. Není třeba dalšího přezkumu co do pravosti listin. Aplikace dokáže rozpoznat podepsané a nepodepsané části a podle toho zapíše či nezapíše do veřejného rejstříku.

§ 107h

Toto ustanovení je prakticky shodné s ustanovením § 117. Vzhledem k existenci § 101 je sice toto ustanovení prakticky nadbytečné, ale z důvodu právní jistoty a z důvodu jednotnosti právní úpravy bylo i zde výslovně uvedeno.

§ 107i

Elektronický přímý zápis je postaven na roveň zápisu provedenému notářem a stejně tak zápisu provedenému rejstříkovým soudem.

Platné znění s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn:

§ 17

(1) Provozovnou se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována. Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb (dále jen „automat“) a mobilní provozovna.

(2) Mobilní provozovna je provozovna, která je přemístitelná a není umístěna na jednom místě po dobu delší než tři měsíce.

(3) Živnost může být provozována ve více provozovnách, pokud podnikatel má právní důvod pro jejich užívání. Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen prokázat právní důvod pro užívání provozovny; to neplatí pro mobilní provozovny a automaty. U mobilních provozoven je podnikatel povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat oprávněnost umístění provozovny. Je-li provozovna umístěna v bytě a není-li podnikatel vlastníkem tohoto bytu, může v něm provozovat živnost pouze se souhlasem vlastníka. Podnikatel je povinen zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně oznámit předem živnostenskému úřadu; to neplatí pro zahájení provozování živnosti v provozovně, která je uvedena v ohlášení živnosti podle § 45 odst. 2 písm. g) a § 45 odst. 3 písm. f) nebo v žádosti o koncesi podle § 50 a pro automaty a mobilní provozovny. V oznámení podnikatel uvede údaje podle odstavce 5.

(4) Podnikatel je povinen zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů^{29b)}). Pro každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny; to neplatí pro automaty.

(5) V oznámení podle odstavce 3 podnikatel uvede

a) obchodní firmu nebo název nebo jméno a příjmení,

b) identifikační číslo osoby,

c) adresu provozovny, popřípadě její umístění a předmět podnikání v této provozovně, ~~a živnosti volné obor činnosti,~~

d) datum zahájení (ukončení) provozování živnosti v provozovně.

(6) Živnostenský úřad, který obdrží oznámení podle odstavce 3, přidělí provozovně identifikační číslo provozovny poskytnuté správcem základního registru osob^{28d)}, nebylo-li již přiděleno, provede zápis provozovny do živnostenského rejstříku a o provedeném zápisu informuje podnikatele.

(7) Provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem osoby. Mobilní provozovna a automat musí být dále označeny údajem o sídle nebo adrese, na které je umístěn odštěpný závod zahraniční osoby.

(8) Provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům^{29c)} musí být trvale a zvenčí viditelně označena také

a) jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů,

b) prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat,

c) kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování.

(9) Při uzavření provozovny uvedené v odstavci 8 je podnikatel povinen, nebrání-li tomu závažné důvody, předem na vhodném a zvenčí viditelném místě označit počátek a konec uzavření, s výjimkou mobilních provozoven a automatů.

(10) Podnikatel může prodávat zboží nebo poskytovat služby, pokud prodej zboží nebo poskytování služeb nevyžaduje koncesi, pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem. Prodej zboží nebo poskytování služeb pomocí automatů nesmí umožnit získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštními právními předpisy^{29e}).

§ 45

(1) Fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat ohlašovací živnost, je povinna to ohlásit živnostenskému úřadu.

(2) Fyzická osoba v ohlášení uvede

a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, státní občanství, adresu bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození (obec, okres, stát) a rodné příjmení,

b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení písmene a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,

c) zahraniční fyzická osoba jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, dále adresu bydliště mimo území České republiky, adresu místa pobytu v České republice (pokud byl povolen), označení a adresu umístění odštěpného závodu v České republice; je-li odpovědným zástupcem osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též adresu místa jeho pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,

d) adresu sídla,

e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,

f) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

g) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,

h) dobu povoleného pobytu, jedná-li se o osobu, na kterou se vztahuje povinnost mít povolený pobyt podle § 5 odst. 5,

i) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c) zapisované do občanského průkazu podle zákona o občanských průkazech (dále jen „titul nebo vědecká hodnost“), pokud je budou při provozování živnosti používat,

j) případný požadavek na automatickou změnu adresy sídla na adresu bydliště,

k) případně adresu pro doručování všemi živnostenskými úřady.

(3) Právnická osoba v ohlášení uvede

a) obchodní firmu nebo název, adresu sídla, u fyzické osoby nebo u fyzických osob, které jsou členy jejího statutárního orgánu anebo osobou oprávněnou zastupovat právnickou osobu, která je členem statutárního orgánu, jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum

narození, adresu bydliště nebo adresu místa pobytu na území České republiky, pokud byl povolen, datum vzniku funkce, a u právnické osoby, která je členem jejího statutárního orgánu, obchodní firmu nebo název, adresu sídla a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a datum vzniku funkce; údaje týkající se členů statutárního orgánu neuvádí právnická osoba, která vzniká zápisem do veřejného rejstříku vedeného rejstříkovým soudem⁶⁸) (dále jen „veřejný rejstřík“),

b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení odstavce 2 písm. a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,

c) označení a adresu umístění odštěpného závodu v České republice, jde-li o zahraniční právnickou osobu; je-li odpovědným zástupcem osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též adresu místa jeho pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,

d) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,

f) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,

g) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c), pokud je budou při provozování živnosti používat,

h) případně adresu pro doručování všemi živnostenskými úřady.

(4) Ohlašovatel je povinen vymezit předmět podnikání uvedený v ohlášení s dostatečnou určitostí a jednoznačností. ~~U ohlášení živnosti volné ohlašovatel uvede obory činností, které bude v rámci svého podnikání vykonávat. Předmět podnikání živnosti volné musí být ohlášen v souladu s názvem oboru činnosti uvedeným v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Předmět podnikání živnosti řemeslné a vázané musí být ohlášen v souladu s přílohami č. 1 a 2 k tomuto zákonu v úplném nebo částečném rozsahu.~~

(5) Údaje uváděné podle odstavců 2 a 3 ohlašovatel není povinen uvést v případě, že tyto údaje jsou již evidovány v živnostenském rejstříku, s výjimkou jeho identifikačních údajů.

§ 45a

(1) Fyzická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenském úřadu též

a) oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení,

b) podat přihlášku k důchodovému pojištění,

c) podat přihlášku k nemocenskému pojištění,

d) oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení,

e) podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(2) Právnická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenském úřadu též oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení.

(3) Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi se předkládají na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu.

(4) Živnostenský úřad předá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení údaje získané podle odstavce 1 písm. a) až c), Úřadu práce České republiky - příslušné krajské pobočce a na území hlavního města Prahy pobočce pro hlavní město Prahu údaje podle odstavce 1 písm. d) a podle odstavce 2 a příslušné zdravotní pojišťovně údaje získané podle odstavce 1 písm. e).

(5) Podnikatel může na živnostenském úřadě ve lhůtě stanovené zvláštními právními předpisy oznámit též změnu údajů uvedených v přihláškách nebo oznámeních podle odstavců 1 a 2 a obsažených na tiskopise podle odstavce 3.

(6) Údaje podle předchozích odstavců, včetně oznámení jejich změn, živnostenský úřad předá příslušným orgánům do 5 pracovních dnů; tato lhůta počíná běžet ode dne vzniku živnostenského oprávnění nebo ode dne, kdy byly odstraněny závady ohlášení nebo ohlášeny změny. Tyto údaje mohou být předávány v elektronické podobě, a to též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 60

(1) Živnostenský rejstřík je informačním systémem veřejné správy^{38d)} vedeným v elektronické podobě, ve kterém jsou evidovány údaje uvedené v odstavci 2 a údaje statistického a evidenčního charakteru související s provozováním živnosti. Za tím účelem jsou přebírány informace a údaje z jiných informačních systémů a registrů. Správcem živnostenského rejstříku je Živnostenský úřad České republiky a jeho provozovateli jsou krajské živnostenské úřady v rozsahu stanoveném v odstavcích 3 až 5 a obecní živnostenské úřady v rozsahu stanoveném v odstavcích 2 až 5. Obecní živnostenské úřady do tohoto informačního systému ukládají dokumenty prokazující splnění podmínek stanovených tímto zákonem uvedené v § 46 odst. 7.

(2) Do živnostenského rejstříku se zapisují následující údaje včetně jejich změn:

a) identifikační údaje, a to u

1. fyzické osoby jméno, příjmení, titul nebo vědecká hodnost, státní občanství, adresa bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, identifikační číslo osoby, má-li obchodní firmu, obchodní firma a adresa sídla,

2. zahraniční fyzické osoby údaje uvedené v bodě 1 a dále též adresa místa pobytu v České republice, pokud byl povolen, označení a adresa umístění jejího odštěpného závodu v České republice a údaje uvedené v bodě 7 týkající se vedoucího tohoto odštěpného závodu,

3. právnické osoby obchodní firma nebo název, adresa sídla, identifikační číslo osoby a údaje uvedené v bodech 5 a 6 týkající se členů jejího statutárního orgánu,

4. zahraniční právnické osoby údaje uvedené v bodě 3 a dále též označení a adresa odštěpného závodu umístěného v České republice a údaje uvedené v bodě 7 týkající se vedoucího tohoto odštěpného závodu,

5. fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu právnické osoby nebo osobou oprávněnou zastupovat právnickou osobu, která je členem statutárního orgánu, jméno, příjmení, titul nebo vědecká hodnost, adresa bydliště nebo adresa místa pobytu na území

České republiky, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, datum vzniku a zániku funkce,

6. právnické osoby, která je členem statutárního orgánu, obchodní firma nebo název, adresa sídla, identifikační číslo osoby, datum vzniku a zániku funkce,

7. vedoucího odštěpného závodu zahraniční osoby jméno, příjmení, titul nebo vědecká hodnost, státní občanství, adresa bydliště nebo adresa místa pobytu na území České republiky a adresa bydliště mimo území České republiky, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, datum vzniku a zániku funkce,

8. odpovědného zástupce jméno, příjmení, titul nebo vědecká hodnost, státní občanství, adresa bydliště nebo adresa místa pobytu na území České republiky a adresa bydliště mimo území České republiky, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, datum ustanovení a ukončení výkonu jeho funkce,

b) předmět podnikání,

c) druh živnosti,

d) provozovna nebo provozovny, v nichž je živnost provozována, s výjimkou automatů a mobilních provozoven, s údaji podle § 17 odst. 5 písm. c) a d), včetně identifikačního čísla provozovny, popřípadě s údaji podle § 58 odst. 6,

e) doba platnosti živnostenského oprávnění,

f) datum vzniku živnostenského oprávnění,

g) doba pozastavení nebo přerušování provozování živnosti,

h) datum zániku živnostenského oprávnění,

i) datum doručení výpisu podle § 10 odst. 4,

j) rozhodnutí o úpadku, rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku, rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a rozhodnutí o zrušení konkursu, rozhodnutí o splnění reorganizačního plánu nebo jeho podstatných částí, rozhodnutí o splnění oddlužení a rozhodnutí o zastavení insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující,

k) vstup právnické osoby do likvidace,

l) překážky provozování živnosti podle § 8,

m) pokuty uložené živnostenskými úřady a sankční opatření uložená jinými správními orgány v souvislosti s podnikáním, s výjimkou pokut uložených příkazem na místě,

n) další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění [§ 45 odst. 2 písm. e), § 45 odst. 3 písm. e) a § 45 odst. 4] a podmínkám provozování živnosti (§ 27),

o) adresa místa, kde lze vypořádat případné závazky po ukončení činnosti v provozovně,

p) osoba pokračující v provozování živnosti po zemřelém podnikateli; údaje o této osobě se zapisují přiměřeně podle písmene a),

q) nesplnění podmínek provozování živnosti podle § 10 odst. 5, § 47 odst. 8 a § 52 odst. 2,

r) adresa pro doručování podle § 45 odst. 2 písm. k) a podle § 45 odst. 3 písm. h).

(3) Živnostenský rejstřík je veřejným seznamem v části tvořené údaji uvedenými v odstavci 2, pokud není dále stanoveno jinak. Živnostenský rejstřík je neveřejným seznamem v části tvořené

a) údaji uvedenými v odstavci 2 písm. m) a r), údaji o bydlišti a místě pobytu na území České republiky, bydlišti mimo území České republiky a rodnými čísly,

b) ostatními údaji uvedenými v odstavci 2 po uplynutí 4 let ode dne zániku posledního živnostenského oprávnění podnikatele, kdy budou tyto údaje převedeny z veřejné části živnostenského rejstříku do části neveřejné; tyto údaje jsou opět zařazeny do veřejné části živnostenského rejstříku v případě, že podnikatel znovu získá živnostenské oprávnění,

c) ostatními údaji uvedenými v odstavci 2 v případě nesplnění podmínek provozování živnosti podle § 10 odst. 5, § 47 odst. 8 a § 52 odst. 2,

d) dokumenty uloženými podle odstavce 1.

(4) Živnostenský úřad poskytuje

a) údaje uvedené v odstavci 3 písm. a) podnikateli, kterého se týkají, správnímu orgánu, pokud tyto údaje potřebuje pro výkon své činnosti, a v případech stanovených jinými právními předpisy,

b) údaje uvedené v odstavci 3 písm. b) a c) osobě, která prokáže právní zájem, a to v rozsahu uvedeném v odstavci 5 písm. b) až d).

(5) Na žádost vydá živnostenský úřad v listinné nebo elektronické podobě a za podmínek uvedených v odstavci 4 o jedné osobě identifikované v žádosti z živnostenského rejstříku

a) výpis podle § 47 odst. 2 nebo 3; tento výpis se vydá podnikateli, kterého se týká,

b) úplný výpis týkající se jedné osoby, který obsahuje všechny údaje podle odstavce 2,

c) částečný výpis týkající se jedné osoby, který obsahuje údaje v požadovaném rozsahu,

d) potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení o tom, že v živnostenském rejstříku určitý zápis není.

(6) Na žádost vydá živnostenský úřad z veřejné části živnostenského rejstříku sestavu v listinné nebo elektronické podobě, jejímž obsahem mohou být pouze základní identifikační údaje o podnikateli, a to jméno, příjmení, nebo obchodní firma, popřípadě název, adresa sídla a identifikační číslo osoby, a dále, pokud to žadatel požaduje, předmět podnikání a umístění provozovny. Sestava obsahuje údaje platné ke dni zpracování sestavy. Tuto sestavu žadatel nesmí zveřejnit ani poskytnout třetí osobě.

(7) Žádost o poskytnutí sestavy podle odstavce 6 je možné podat u úřadu příslušného podle § 71 odst. 5 tohoto zákona; žádost musí kromě náležitostí podání stanovených správním řádem obsahovat rozsah požadované sestavy.

(8) Sestava podle odstavce 6 se žadateli poskytne do 30 dnů od podání žádosti. Je-li požadována zvlášť rozsáhlá sestava, lhůta pro její poskytnutí se o 30 dnů prodlužuje. Pokud živnostenský úřad žádosti nevyhoví, byť i jen částečně, vydá ve lhůtě podle věty první, případně věty druhé, rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně části žádosti.

(9) Jiné údaje než údaje uvedené v odstavcích 4, 5 a 6 se neposkytují, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(10) Údaje vedené ve veřejné části živnostenského rejstříku Živnostenský úřad České republiky³⁹⁾ zpřístupňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup k těmto údajům. Údaje z veřejné části živnostenského rejstříku podle odstavce 5 písm. b) se rovněž vydávají jako ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy podle zákona upravujícího informační systémy veřejné správy^{38d)}. Údaje z živnostenského rejstříku poskytuje Živnostenský úřad České republiky orgánům uvedeným v § 48, orgánům podle jiného právního předpisu a správnímu orgánu, pokud tyto údaje potřebuje pro výkon své činnosti, v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, případně jiným dohodnutým způsobem. Při předávání údajů podle § 45a a § 45b se postupuje obdobně.

(11) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje Živnostenskému úřadu České republiky, krajským a obecním živnostenským úřadům³⁹⁾ pro potřeby řízení před těmito úřady podle tohoto zákona, pro potřeby vedení živnostenského rejstříku a pro výkon jejich kontrolní působnosti podle jiných právních předpisů⁷⁰⁾

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(12) Poskytovanými údaji podle odstavce 11 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- d) adresa místa pobytu,
- e) druh a číslo identifikačního dokladu,
- f) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- g) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(13) Poskytovanými údaji podle odstavce 11 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) adresa místa trvalého pobytu,
- f) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- g) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil,

h) omezení svéprávnosti.

(14) Poskytovanými údaji podle odstavce 11 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a stát narození,

e) rodné číslo, bylo-li přiděleno,

f) státní občanství,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) omezení svéprávnosti,

k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

m) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů nepřežil.

(15) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(16) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít a uchovávat vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(17) Zápis vzniku živnostenského oprávnění právnické osoby do živnostenského rejstříku lze provést též elektronickým přímým zápisem, je-li prováděn elektronický přímý zápis právnické osoby podle jiného zákona.

§ 62

(1) Právnická osoba jako podnikatel nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 7 odst. 6 nezajistí výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti nebo nevede a neuchovává po zákonem stanovenou dobu o těchto osobách evidenci a nebo neuchovává po zákonem stanovenou dobu kopie dokladů o jejich odborné způsobilosti,

b) neoznámí živnostenskému úřadu ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací nebo ukončení výkonu jeho funkce podle § 11 odst. 5,

- c) v rozporu s § 11 odst. 7 nepředloží živnostenskému úřadu ke schválení ustanovení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou nebo neoznámí živnostenskému úřadu ukončení výkonu jeho funkce,
- d) neustanoví nového odpovědného zástupce podle § 11 odst. 8,
- e) v rozporu s § 17 odst. 3
1. neprokáže na žádost živnostenského úřadu právní důvod pro užívání provozovny, nebo oprávněnost umístění mobilní provozovny, nebo
 2. neoznámí předem zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně,
- f) v rozporu s § 17 odst. 4 neustanoví osobu odpovědnou za činnost provozovny,
- g) neoznačí provozovnu podle § 17 odst. 7, 8 nebo 9,
- h) v rozporu s § 17 odst. 10 umožní prodejem zboží nebo poskytováním služeb pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštními právními předpisy,
- i) poruší některou z podmínek stanovených nebo změněných živnostenským úřadem pro provozování koncesované živnosti podle § 27 odst. 3,
- j) v rozporu s § 31 odst. 2 neoznačí sídlo nebo odštěpný závod,
- k) neprokáže kontrolnímu orgánu způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu podle § 31 odst. 3,
- l) v rozporu s § 31 odst. 4 neidentifikuje účastníka smluvního vztahu nebo předmět smluvního vztahu, nebo nevede evidenci o účastnících nebo předmětu smluvního vztahu, nebo nemá tuto evidenci přístupnou v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází,
- m) neeviduje nebo neuchovává identifikační údaje podle § 31 odst. 6,
- n) v rozporu s § 31 odst. 7 koupí zboží nebo ho přijme do zástavy nebo zprostředkuje jeho nákup,
- o) nezajistí, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého nebo slovenského jazyka podle § 31 odst. 8,
- p) nezajistí, aby jeho zaměstnanci prokázali splnění podmínky bezúhonnosti podle § 31 odst. 9,
- q) neoznámí živnostenskému úřadu pokračování v provozování živnosti podle § 31 odst. 12,
- r) nevydá na žádost zákazníka doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby, nebo na dokladu neuvede zákonem stanovené údaje podle § 31 odst. 14,
- s) v rozporu s § 31 odst. 15 nesdělí na žádost živnostenského úřadu, zda provozuje živnost, nebo nedoloží doklady prokazující provozování živnosti,
- t) v rozporu s § 31 odst. 16 neoznámí při ukončení činnosti v provozovně živnostenskému úřadu adresu místa, kde lze vypořádat případné závazky,
- u) v rozporu s § 31 odst. 17 zaměstnává zaměstnance, kteří nemají způsobilost pro výkon povolání stanovenou zvláštními právními předpisy nebo znalost bezpečnostních předpisů anebo předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví,

v) v rozporu s § 49 odst. 1 neoznámí živnostenskému úřadu ve stanovené lhůtě změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, nebo nepředloží doklady o nich, ~~s výjimkou neoznámení změny oboru činnosti u živnosti volné,~~ nebo

w) v rozporu s § 56 odst. 1 neoznámí živnostenskému úřadu ve stanovené lhůtě změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o koncesi, nebo nepředloží doklady o nich.

(2) Podnikající fyzická osoba uvedená v § 69a odst. 1 se při dočasném poskytování služeb dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 69a odst. 4 písm. a) neprokáže při kontrole oprávněnost poskytování služeb,

b) v rozporu s § 69a odst. 4 písm. b) a § 7 odst. 6 nezajistí výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, nebo

c) v rozporu s § 69a odst. 5 uznávacímu orgánu neoznámí poskytování služeb v činnosti, která je živností a pro jejíž provozování se vyžaduje splnění zvláštní podmínky odborné způsobilosti podle § 7.

(3) Právnícká osoba uvedená v § 69a odst. 2 se při dočasném poskytování služeb dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 69a odst. 4 písm. a) neprokáže při kontrole oprávněnost poskytování služeb,

b) v rozporu s § 69a odst. 4 písm. b) a § 7 odst. 6 nezajistí výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, nebo

c) v rozporu s § 69a odst. 5 neoznámí uznávacímu orgánu poskytování služeb v činnosti, která je živností a pro jejíž provozování se vyžaduje splnění zvláštní podmínky odborné způsobilosti podle § 7.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 1000000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. h), k), l), m), n), r), t), u),

b) do 100000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), g), i), j), o), p), s), nebo podle odstavce 2 nebo podle odstavce 3,

c) do 50000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),

d) do 20000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. v), w),

e) do 10000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. q).

Platné znění zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn:

§ 1

Předmět soudních poplatků

Soudní poplatky (dále jen "poplatky") se vybírají za

- a) řízení před soudy České republiky, a to z úkonů uvedených v sazebníku poplatků (dále jen "poplatky za řízení"),
- b) jednotlivé úkony prováděné soudy a úkony prováděné správou soudů, uvedené v sazebníku poplatků (dále jen "poplatky za úkony"),
- c) zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem na žádost osoby oprávněné k jejímu podání,
- d) zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem.**

Sazebník poplatků (dále jen "sazebník") je uveden v příloze k tomuto zákonu.

§ 2

Poplatníci

(1) Poplatníky poplatku za řízení před soudem prvního stupně jsou

- a) navrhovatel (navrhovatelé), není-li dále stanoveno jinak,
- b) účastníci smíru uzavřeného ve smírčím řízení,
- c) žalovaný (žalovaní) uplatňující svá práva vzájemným návrhem,
- d) fyzická nebo právnická osoba, jíž se týká provedení zápisu ve veřejném rejstříku, o kterém rozhodl soud v řízení zahájeném bez návrhu,
- e) právnická osoba v řízení zahájeném bez návrhu, ve kterém soud rozhodl o zrušení nebo likvidaci právnické osoby nebo o jmenování likvidátora právnické osoby.

(2) Ve věcech správního soudnictví je poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal

- a) žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení,
- b) kasační stížnost.

(3) Je-li navrhovatel v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledku řízení poplatek nebo jeho odpovídající část žalovaný, nemá-li proti navrhovateli právo na náhradu nákladů řízení nebo není-li též od poplatku osvobozen. Tuto povinnost však žalovaný nemá v řízení o rozvod nebo o neplatnost manželství nebo o určení,

zda tu manželství je či není. Tuto povinnost nemá žalovaný též v řízení o zrušení, neplatnosti nebo o určení, zda tu registrované partnerství²⁾ (dále jen „partnerství“) je či není.

(4) Ustanovení odstavce 3 platí obdobně pro navrhovatele, kterému soud v řízení ustanovil opatrovníka jako účastníku, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině. Poplatková povinnost navrhovatele v takovém případě zaniká uložením povinnosti zaplatit poplatek žalovanému.

(5) Poplatníkem poplatku za řízení před odvolacím soudem je odvolatel a za řízení před dovolacím soudem dovolatel. Ustanovení odstavců 3 a 4 platí obdobně.

(6) Poplatníkem poplatku za úkon je navrhovatel úkonu.

(7) Poplatníkem poplatku za vyhotovení stejnopisů podání a příloh je i ten, kdo nepředložil návrh (podání) s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami, ač byl k jejich předložení soudem vyzván.

(8) Vznikne-li více poplatníkům povinnost zaplatit poplatek, platí jej společně a nerozdílně.

(9) Jestliže řízení ve věcech veřejného rejstříku nebo řízení o jmenování likvidátora právnické osoby bylo zahájeno bez návrhu proto, že statutární orgán poplatníka, případně osoba, na kterou v odpovídajícím rozsahu přešla působnost statutárního orgánu, bez zbytečného odkladu nepodal návrh na zahájení řízení, ručí za zaplacení poplatku tento statutární orgán nebo tato osoba. Je-li statutárních orgánů více nebo tvoří-li statutární orgán více osob, ručí za zaplacení poplatku společně a nerozdílně. To platí obdobně pro osobu, na kterou v odpovídajícím rozsahu přešla působnost statutárního orgánu.

(10) Poplatníkem poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem je osoba, na jejíž žádost se zápis provádí.

(11) Poplatníkem poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem je osoba, která zápis provádí.

§ 3

Příslušnost

(1) Ve věcech poplatků za řízení rozhoduje soud, který je věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni. Ve věcech správního soudnictví rozhoduje ve věcech poplatků za řízení soud, který je věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci.

(2) Ve věcech poplatků za řízení před odvolacím soudem a dovolacím soudem rozhoduje soud, který rozhodl o věci v prvním stupni, není-li dále stanoveno jinak. Ve věcech poplatků za řízení před odvolacím soudem, bylo-li rozhodnutí v prvním stupni vydáno soudním exekutorem, rozhoduje odvolací soud. Ve věcech poplatků za řízení před dovolacím soudem, bylo-li rozhodnutí v prvním stupni vydáno soudním exekutorem, rozhoduje dovolací soud.

(3) Vznikne-li poplatníku povinnost zaplatit poplatek v souvislosti s odvolacím nebo dovolacím rozhodnutím o věci samé nebo v souvislosti s odvolacím nebo dovolacím

rozhodnutím, jímž se řízení končí, rozhoduje ve věcech soudních poplatků soud prvního stupně, nerozhodl-li o nich odvolací nebo dovolací soud.

(4) Ve věcech poplatků za řízení o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

(5) Ve věcech poplatků za úkony rozhoduje soud nebo správa soudu, které mají úkon provést.

(6) Ve věcech poplatků za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem **nebo elektronickým přímým zápisem** je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, jíž se zápis ve veřejném rejstříku týká.

§ 4

Vznik poplatkové povinnosti

(1) Jde-li o poplatek za řízení, vzniká poplatková povinnost

a) podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení (dále jen "návrh na zahájení řízení"),

b) podáním odvolání,

c) podáním dovolání,

d) podáním kasační stížnosti,

e) v insolvenčním řízení uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o insolvenčním návrhu,

f) ve vyrovnacím řízení uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím, jímž soud prohlásí vyrovnání za skončené,

g) uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti se schválením smíru ve smírčím řízení,

h) uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o návrhu na nařízení předběžného opatření,

i) uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost podle § 238 občanského soudního řádu,

j) v ostatních případech uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o věci samé.

(2) Jde-li o poplatek za úkon, poplatková povinnost vzniká

a) sepsáním podání do protokolu u soudu,

b) v ostatních případech podáním návrhu na provedení úkonu.

(3) Jde-li o poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem, vzniká poplatková povinnost okamžikem podání žádosti u notáře osobou oprávněnou k jejímu podání.

(4) Jde-li o poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem, vzniká poplatková povinnost okamžikem odeslání bezvadně vyplněného formuláře.

§ 5

Sazby poplatků

Sazby poplatků za řízení jsou stanoveny pevnou částkou nebo procentem u poplatku, jehož základ je vyjádřen peněžní částkou (dále jen "procentní poplatek"). Procentní poplatek se vypočte jako součin základu poplatku a sazby poplatku. Sazby poplatků za úkony a poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem **nebo elektronickým přímým zápisem** jsou stanoveny pevnou částkou. Sazby poplatků jsou uvedeny v sazebníku.

§ 9

Následky nezaplacení poplatku

(1) Nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

(2) Zjistí-li odvolací soud poté, co mu byla věc předložena k rozhodnutí o odvolání, že nebyl zaplacen poplatek splatný podáním odvolání, vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může odvolací soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty odvolací soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Obdobně se postupuje při řízení před dovolacím soudem.

(3) Soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.

(4) Pro nezaplacení poplatku soud řízení nezastaví,

a) začal-li již jednat o věci samé,

b) vznikla-li povinnost zaplatit poplatek poplatníku, kterému soud v řízení ustanovil opatrovníka jako účastníku, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině,

c) je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatníku mohla vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě podle odstavců 1 a 2 sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit,

d) došlo-li k rozšíření návrhu na zahájení řízení v téže věci nebo rozšířil-li poplatník odvolání nebo dovolání poté, co soud začal jednat o věci samé.

(5) O tom, že jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 4 písm. c), rozhodne soud usnesením, které není třeba doručovat.

(6) V případech uvedených v odstavci 4 rozhoduje soud o uložení povinnosti zaplatit poplatek spolu s rozhodnutím, jímž se řízení končí. Obdobně postupuje soud i v případě ručitele za zaplacení poplatku za řízení ve věcech veřejného rejstříku nebo za řízení o jmenování likvidátora právnické osoby zahájená bez návrhu (§ 2 odst. 9).

(7) Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

(8) Nebude-li ani ve lhůtě stanovené ve výzvě příslušného soudu nebo příslušné správy soudu zaplacen poplatek, který je splatný podáním návrhu na provedení úkonu, úkon se neprovede a návrh se stane neúčinným, i když poplatník později poplatek zaplatí. O tom musí být poplatník poučen ve výzvě příslušného soudu nebo příslušné správy soudu. Povinnost zaplatit poplatek zaniká dnem, kdy se návrh na provedení úkonu stal neúčinným.

(9) Penále, úrok z prodlení ani úrok za dobu posečkání s placením poplatku, stanovené zvláštním právním předpisem upravujícím správu daní a poplatků, se neuplatňují.

(10) Není-li poplatníkem poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem plátcí poplatku zaplacen a plátce poplatku v důsledku toho tento poplatek nevybere, plátce poplatku tento zápis neprovede.

(11) Je-li plátce poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem v prodlení déle než 4 pracovní dny následující po dni splatnosti podle § 7a odst. 4, uloží mu správce poplatku zaplatit nezaplacenou část poplatku rozhodnutím a v něm stanoví zvýšení poplatku, a to ve výši 20 % nezaplacené části poplatku; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku sledujícím jeho osud.

(12) Není-li zaplacen poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku prostřednictvím elektronického přímého zápisu, zápis nebude proveden.

§ 11

(1) Od poplatku se osvobozují řízení ve věcech

a) opatrovnických, péče soudu o nezletilé, osvojení a povolení uzavřít manželství,

b) důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek péčovské péče,

c) vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí,

d) zásahu do integrity, vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,

e) pozůstalostních v prvním stupni řízení,

f) svéprávnosti, podpůrných opatření, poručenských a určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,

g) veřejného rejstříku, týká-li se zápis fyzické nebo právnické osoby, jejíž úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku,

h) volebních,

i) kompetenčních žalob,

j) zápisu údajů o spolku, pobočném spolku, odborové organizaci, mezinárodní odborové organizaci, organizaci zaměstnavatelů a mezinárodní organizaci zaměstnavatelů, nadaci, nadačním fondu, ústavu a obecně prospěšné společnosti do veřejného rejstříku nebo jeho změny,

k) výmazu osoby nebo svěřenského fondu z veřejného rejstříku,

l) výmazu podnikatele z obchodního rejstříku,

m) zápisu svěřenského fondu do veřejného rejstříku nebo jeho změny.

(2) Od poplatku se osvobozují

a) Česká republika a státní fondy,

b) územní samosprávné celky v případech, kdy se spor týká výkonu státní správy, který je na ně přenesen,

c) navrhovatel v řízení o určení výživného včetně jeho zvýšení, nejde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,

d) navrhovatel, jemuž byla způsobena újma, v řízení o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví nebo usmrcením a náhrady nákladů léčení,

e) navrhovatel v řízení o náhradu škody z pracovního nebo služebního úrazu a nemoci z povolání,

f) neprovdaná matka v řízení o výživu a příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem,

g) navrhovatel v řízení o určení rodičovství, s výjimkou navrhovatele v řízení o určení otcovství po rozvodu nebo prohlášení manželství za neplatné a navrhovatele v řízení o popření rodičovství,

h) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatictí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států, požívající podle mezinárodního práva³⁾ výsady a imunity, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o poplatné úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,

i) cizinec v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, dočasné ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení zajištění, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, a v řízení o propuštění cizince ze zajištění,

j) navrhovatel v řízení o vydání věci nebo uplatnění nároku podle zvláštních předpisů⁴⁾, je-li v těchto předpisech zakotven nárok na osvobození,

k) navrhovatel, který uplatňuje nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích^{4a)},

l) navrhovatel v řízení o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti,

m) cizí státy včetně jejich orgánů, je-li zaručena vzájemnost,

n) insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku,

o) dlužník a insolvenční správce v insolvenčním řízení a navrhovatel v insolvenčním řízení, je-li orgánem příslušným k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu,

p) navrhovatel ve věci ochrany proti domácímu násilí,

q) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který byl pravomocným odsuzujícím rozhodnutím v trestním řízení se svým nárokem nebo v jeho zbytku odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních,

r) poškozený trestným činem, jemuž byl pravomocným rozhodnutím soudu přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízeních, která souvisí s vymáháním tohoto nároku,

s) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který řádně uplatnil nárok v trestním řízení, které bylo zastaveno z důvodu rozhodnutí prezidenta republiky,

t) odborová organizace, mezinárodní odborová organizace, organizace zaměstnavatelů a mezinárodní organizace zaměstnavatelů nebo jejich pobočné organizace ve věcech zápisu jejich vzniku, změny a zániku do veřejného rejstříku.

(3) Osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení

a) o návrhu na nařízení předběžného opatření,

b) před odvolacím soudem,

c) o povolení obnovy,

d) o žalobě pro zmatečnost,

e) o kasační stížnosti,

f) o výkon rozhodnutí,

g) exekucí.

(4) Od poplatku se osvobozují také řízení před odvolacím soudem, jde-li o řízení o výkon rozhodnutí a o exekucní řízení^{2a}).

(5) Osvobození podle odstavce 1 písm. g) a osvobození podle odstavce 2 se vztahuje i na poplatky za úkony. Od poplatku se dále osvobozuje sepsání návrhu ve věci svéprávnosti, podpůrných opatření, péče soudu o nezletilé, návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti a pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí, jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé děti.

(6) Od poplatku se dále osvobozuje řízení podle položky 11 odst. 1 písm. c) sazebníku zahájené v důsledku přírodní živelní pohromy na území České republiky a úkony uvedené v položkách 28, 29, 30, 31, 33 a 34 sazebníku, pokud jsou navrhovány v důsledku přírodní živelní pohromy na území České republiky.

(7) Osvobození podle odstavce 2 se vztahuje i na poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem.

(8) Od poplatku za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem se osvobozuje

a) zápis skutečnosti do veřejného rejstříku, týká-li se zápis fyzické nebo právnické osoby, jejíž úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku,

b) zápis údajů o spolku, pobočném spolku, nadaci, nadačním fondu, ústavu a obecně prospěšné společnosti do veřejného rejstříku nebo jeho změny,

c) zápis výmazu osoby z veřejného rejstříku,

d) zápis skutečnosti do obchodního rejstříku provedený notářem na podkladě notářského zápisu o zakladatelském právním jednání o založení společnosti s ručením omezeným, které obsahuje jen povinné náležitosti předepsané občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích a podle kterého vkladová povinnost má být splněna splacením v penězích.

(9) Od poplatku se dále osvobozuje úkon soudu spočívající v zápisu údajů o skutečném majiteli do evidence údajů o skutečném majiteli podle § 118h zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, jde-li o

a) zápis údajů o skutečném majiteli právnické osoby, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, nebo jeho změny,

b) zápis údajů o skutečném majiteli svěřenského fondu nebo jeho změny, nebo

c) zápis údajů podle § 118f písm. d) zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob nebo jeho změny.

(10) Osvobození podle odstavce 2 se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení před dovolacím soudem.

(11) Od poplatku se dále osvobozuje zápis změny výše vkladu každého společníka společnosti s ručením omezeným, je-li návrh na tento zápis podán do 1 měsíce od vzniku společnosti.

Příloha k zákonu č. 549/1991 Sb.

SAZEBNÍK POPLATKŮ

Položka 40

Za návrh na zahájení soudního řízení ve věcech ochrany před diskriminací

Poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem

Položka 41

**Za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený elektronickým přímým zápisem
500 Kč**

Osvobození od poplatku

(1) Od poplatků jsou osvobozeny

- a) státní orgány a státní fondy,
- b) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatictí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států a požívají-li výsady a imunity podle mezinárodního práva, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,
- c) územní samosprávné celky a jejich orgány, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny,
- d) právnické osoby, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny,
- e) fyzické nebo právnické osoby, stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána.

(2) Od poplatků jsou osvobozeny úkony

- a) související s prováděním zvláštních právních předpisů o sociálním zabezpečení, o důchodovém pojištění, o příplatku k důchodu a o zvláštním příspěvku k důchodu, o veřejném zdravotním pojištění, o státní sociální podpoře, o nemocenském pojištění, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, o zaměstnanosti, o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, o sociálně-právní ochraně dětí, o sociálních službách, o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, pomoci v hmotné nouzi, ve věcech branné povinnosti občanů a ve věcech civilní služby, s výjimkou poplatku za vydání nebo výměnu průkazu osoby se zdravotním postižením a s výjimkou poplatku za přijetí žádosti o akreditaci vzdělávacího programu podle právních předpisů o sociálních službách a podle zákona o zaměstnanosti,
- b) prováděné v důsledku změny nebo opravy názvu obce, města, kraje, ulice, jiného veřejného prostranství, rodného čísla a úkony, prováděné v důsledku rozhodnutí z moci úřední,
- c) pro orgány územního samosprávného celku, prováděné úřadem téhož územního samosprávného celku,
- d) pro účely dědického řízení, prováděného notářem jako soudním komisařem,
- e) pro účely exekučního řízení, prováděného soudním exekutorem, s výjimkou položky 1 bod 1 písmeno m),
- f) pro účely využití volebního práva,
- g) související s poskytováním dočasné ochrany cizincům,
- h) stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána,
- i) prováděné v důsledku živelní pohromy na území České republiky; za živelní pohromu se pro účely tohoto zákona považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice a rychlost větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo

zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně Richterovy mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení,

j) související s ohlášením živnosti volné při provádění elektronického přímého zápisu společnosti s ručením omezeným.

(3) Na výsledku úkonu osvobozeného podle odstavce 2 písm. a) až i) vyznačí správní úřad účel, k němuž byl proveden.

(4) Od poplatků jsou osvobozeny i další osoby nebo úkony, a to v rozsahu stanoveném v sazebníku.

(5) V rozsahu stanoveném v sazebníku se správní úřad zmocňuje snížit nebo zvýšit poplatek anebo upustit od jeho vybrání.

Položka 24

~~a) Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání~~ **Kč 1000**

a) Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání **Kč 500**

b) Další ohlášení živnosti **Kč 500**

c) Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání **Kč 1000**

d) Přijetí další žádosti o koncesi **Kč 500**

e) Změna rozhodnutí o udělení koncese **Kč 500**

f) Vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro koncesovanou živnost **Kč 500**

g) Vydání výpisu z živnostenského rejstříku po provedení oznámené změny **Kč 100**

h) Vydání úplného nebo částečného výpisu z živnostenského rejstříku na žádost **Kč 20**

za každou i započatou stránku

i) Vydání sestavy z živnostenského rejstříku na žádost za údaje o jednom podnikateli **Kč 5**

j) přijetí podání kontaktním místem veřejné správy podle § 72 živnostenského zákona **Kč 50**

k) Elektronický přímý zápis ohlášení živnosti volné při vstupu do živnostenského podnikání **Kč 500**

Předmětem poplatku není

1. Vydání prvního výpisu ze živnostenského rejstříku po provedení zápisu podnikatele do živnostenského rejstříku.

2. Změna podmínek provozování podnikatelské činnosti provedená správním úřadem z vlastního podnětu.

3. Schválení odpovědného zástupce, je-li provedeno současně s rozhodnutím o udělení koncese.

~~4. Změna oboru činnosti v rámci živnosti volné.~~

Poznámky

1. Pokud bylo ohlášeno více živností současně nebo podáno současně více žádostí o koncesi, poplatek podle písmen a) až d) se vybírá jen jednou. Poplatek se vybere jen jednou rovněž, pokud je současně ohlášena živnost a podána žádost o koncesi.

2. Poplatek podle písmen e), f) a g) je splatný při oznámení změny. Nebude-li poplatek zaplacen, správní úřad úkon neprovede.

3. Je-li současně učiněno více úkonů podléhajících poplatku podle této položky, vybere správní úřad jen jeden poplatek ve výši odpovídající nejvyšší sazbě.

4. Bylo-li ohlášení nebo žádost o provedení správního úkonu zpoplatněné v této položce podáno prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy²⁶⁾, vybírá správní

poplatek kontaktní místo veřejné správy. Správní poplatek stanovený v písmenech a) až h) je příjmem obce, jejímuž obecnímu živnostenskému úřadu bylo podání doručeno.

Platné znění zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění zákona č. 458/2016 Sb., s vyznačením navrhovaných změn:

§ 6

(1) Právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu.

(2) Odstavec 1 se nepoužije na rozhodnutí nejvyššího orgánu obchodní korporace.

(3) Za podmínek stanovených zvláštním zákonem může být právní jednání týkající se založení společnosti s ručením omezeným uskutečněno prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu.

§ 8

(1) Obchodní korporace se zakládá společenskou smlouvou. Společenská smlouva, kterou se zakládá kapitálová společnost, vyžaduje formu veřejné listiny; **to neplatí, je-li společnost zakládána prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu. Změna zakladatelského právního jednání je v takovém případě možná projevem vůle ve formě veřejné listiny nebo přísnější.** Společenská smlouva, kterou se zakládá družstvo podle tohoto zákona, se uzavírá přijetím ustavující schůzí.

(2) Připouští-li právní předpis, aby společnost založil jediný zakladatel, zakládá se zakladatelskou listinou pořízenou ve formě veřejné listiny; **to neplatí, je-li společnost zakládána prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu. Změna zakladatelského právního jednání je v takovém případě možná projevem vůle ve formě veřejné listiny nebo přísnější.**

§ 148

(1) Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku se splatí celé vkladové ážio a na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 %.

(2) Povinnost splacení na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 % před podáním návrhu na zápis společnosti se nevztahuje na společnost s ručením omezeným, jejíž základní kapitál nepřevyšuje částku 200 000 Kč.

§ 150

(1) Společník splní vkladovou povinnost ve lhůtě určené společenskou smlouvou, nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti nebo od převzetí vkladové povinnosti za trvání společnosti.

(2) Vkladové povinnosti nemůže být společník zproštěn, ledaže jde o snížení základního kapitálu.

(3) Vkladové povinnosti je zproštěn společník společnosti s ručením omezeným, jde-li o společnost, jejíž základní kapitál nepřesahuje 5 000 Kč.

§ 774

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾.

§ 774a

Pro potřeby tohoto zákona se veřejnou listinou rozumí též výstup z aplikace elektronického přímého zápisu.

Platné znění zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů

§ 92

(1) Rejstříkový soud provede zápis, aniž by o tom vydával rozhodnutí, mají-li navrhované zapisované skutečnosti podklad v přiloženém notářském zápisu; v takovém případě rejstříkový soud kromě skutečností podle § 90 zkoumá pouze to, zda notářský zápis splňuje požadavky kladené na něj jiným zákonem.

(2) O zápisu se nevydává rozhodnutí, byl-li zápis proveden prostřednictvím aplikace elektronického přímého zápisu.

(23) Postup podle odstavce 1 se použije jen tehdy,

- a) je-li navrhovatelem a jediným účastníkem řízení zapsaná osoba, které se zápis týká,
- b) jde-li o zápis založené právnické osoby na základě návrhu na zápis, nebo
- c) jde-li o zápis přeměny obchodní korporace, nadace, nadačního fondu nebo ústavu a všechny osoby zúčastněné na přeměně i nově založené právnické osoby mají obecný soud v obvodu téhož rejstříkového soudu.

(34) Rejstříkový soud postupuje podle odstavce 1 také tehdy, mají-li navrhované zapisované skutečnosti podklad v přiloženém osvědčení, které bylo sepsáno notářem podle jiného zákona, jde-li o osvědčení o

- a) provedení úkonů a splnění formalit pro přemístění zapsaného sídla podle nařízení Rady Evropských společenství o statutu evropské společnosti (SE) nebo podle nařízení Rady Evropských společenství o statutu evropské družstevní společnosti a zákonů vydaných k jejich provedení,
- b) splnění zákonem stanovených požadavků pro zápis evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti vzniklé fúzí, nebo
- c) splnění zákonem stanovených požadavků pro zápis přeshraniční přeměny.

§ 102

(1) O zápisu provedeném podle § 92 a 98 rejstříkový soud vyrozumí účastníky řízení zasláním výpisu z veřejného rejstříku obsahujícího tento zápis. Vyrozumění zašle rejstříkový soud také osobám, které se zapisují podle jiného zákona v rámci zápisu zapsané osoby. Výpis musí být odeslán nejpozději do 3 dnů od zápisu.

(2) O provedení elektronického přímého zápisu budou oprávněné osoby neprodleně vyrozuměny elektronickým způsobem.

(...)

**Část třetí
Elektronický přímý zápis**

§ 107a

Osoba oprávněná k podání návrhu na zápis může za podmínek stanovených tímto zákonem provést zápis prostřednictvím aplikace pro elektronický přímý zápis (dále jen „aplikace“). Aplikaci provozuje Ministerstvo spravedlnosti.

§ 107b

Prostřednictvím aplikace lze zapsat pouze společnost s ručením omezeným založenou vzorovou společenskou smlouvou, kdy zakladatelé projeví souhlas se smlouvou elektronicky, prostřednictvím aplikace. Obsah vzorových společenských smluv určí ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

§ 107c

- (1) Zápis prostřednictvím aplikace je možný, pouze pokud zapisující osoba uvede všechny zákonem požadované náležitosti, vloží všechny zákonem požadované přílohy a pokud byl uhrazen soudní poplatek.**
- (2) Prostřednictvím aplikace lze provést pouze zápis společnosti s ručením omezeným a zápisy bezprostředně související.**
- (3) Návrh na zápis prostřednictvím aplikace musí být podepsán způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo musí být jiným způsobem zjistitelná identita konkrétních fyzických osob, které zápis provádějí. Totéž platí i pro projev souhlasu se zakladatelským právním jednáním.**
- (4) Nejsou-li splněny podmínky pro zápis prostřednictvím aplikace, zápis do veřejného rejstříku se neprovede; to nebrání podání návrhu na zápis jinou formou.**

§ 107d

- (1) Aplikace elektronického přímého zápisu na základě již vyplněných údajů automaticky vyplní další požadované údaje, lze-li je zjistit z veřejně přístupných registrů, evidencí, seznamů nebo rejstříků spravovaných veřejnou správou.**
- (2) Je-li zjistitelná identita konkrétních fyzických osob, které k aplikaci přistupují, aplikace na základě již vyplněných údajů automaticky vyplní další požadované údaje týkající se těchto osob, lze-li je zjistit z informačních systémů veřejné správy.**

§ 107e

- (1) Provedení zápisu nebude umožněno, je-li na základě automatizovaného posouzení s využitím informací z informačních systémů veřejné správy zjištěna nesprávnost či nezákonnost uváděných či zapisovaných údajů, nebo takové posouzení není možné provést s dostatečnou mírou jistoty.**
- (2) Provedení zápisu nebude umožněno, je-li navrhovaná obchodní firma společnosti shodná s jinou již existující obchodní firmou, anebo je-li navrhovaná obchodní firma na základě automatizovaného posouzení vyhodnocena tak, že by mohla být v rozporu se zákonem.**
- (3) Neprovedení zápisu na základě výsledku automatizovaného posouzení samo o sobě nebrání zápisu jinou formou.**

§ 107f

Současně s provedením zápisu společnosti s ručením omezeným lze provést zápis vzniku živnostenského oprávnění pro tuto společnost do živnostenského rejstříku. V takovém případě vzniká živnostenské oprávnění okamžikem vzniku společnosti s ručením omezeným.

§ 107g

Po provedení zápisu prostřednictvím aplikace zašle rejstříkový soud účastníkům výpis z veřejného rejstříku obsahujícího tento zápis. Výpis zašle rejstříkový soud také osobám, které se zapisují podle jiného zákona v rámci zápisu zapsané osoby. Výpis musí být odeslán do 3 pracovních dnů od provedení zápisu.

§ 107h

V případě obrany proti elektronickému přímému zápisu se použije obdobně ustanovení § 101.

§ 107i

Předpokládá-li tento nebo jiný zákon zápis určité skutečnosti soudem, rozumí se tím také elektronický přímý zápis.